2016
JAARVERSLAG

MISSIE • MIDDELEN • RESULTATEN

Jaarverslag 2016

Inhoud

2016 in enkele cijfers 5
Woord van de Voorzitter en van de Algemeen Directeur 6
Ons Charter 8
Ons model: de sociale onderneming 10
1 Onze missie: strijden tegen armoede en sociale uitsluiting 12
1.1 Een antwoord op basisbehoeften 16
Van tijdelijke naar blijvende huisvesting 16
Toegang tot evenwichtige voeding 31
Toegang tot kwaliteitsgoederen voor een zacht prijsje 34
1.2 Een luisterend oor en professionele adviezen voor dagelijkse problemen 36
Administratieve steun 37
Budgetbeheer 38
Medische opvolging op maat 40
1.3 Sleutels voor een zinvol actief en sociaal leven 43
Een passende instap in het actieve leven voor iedereen 46
Een nieuw sociaal en ontspanningsleven 58

2 Onze middelen 62
2.1 Sociale economie 63
Inzameling van de giften 64
Sorteren en herstellen van de giften 68
Kwalitatieve verkooppunten 72
2.2 Fondsenwerving 74
2.3 Overheidssteun 76
2.4 Financiële resultaten 2016 77
3 Onze ervaring analyseren en delen 80
3.1 De Spullenhulp-leerstoel 82
3.2 Colloquium: "De sociale prestatie beoordelen": kans of bedreiging voor de sociale ondernemingen? 83
4 3.3 Bezoeken aan ons sorteercentrum 84
Hoe kunt u ons steunen? 86
4.1 Met een gift 87
Een financiële gift 87
Een materiële gift 88
4.2 Met een bezoek aan onze winkels 89
4.3 Als lid van een team 90
Vrijwilligerswerk 90
Stages 90
5 Jobs 90
Onze structuur • Contact 92
5.1 Het team van Spullenhulp 93
5.2 Het bestuur bij Spullenhulp 94
5.3 Onze structuren en contactpunten 100

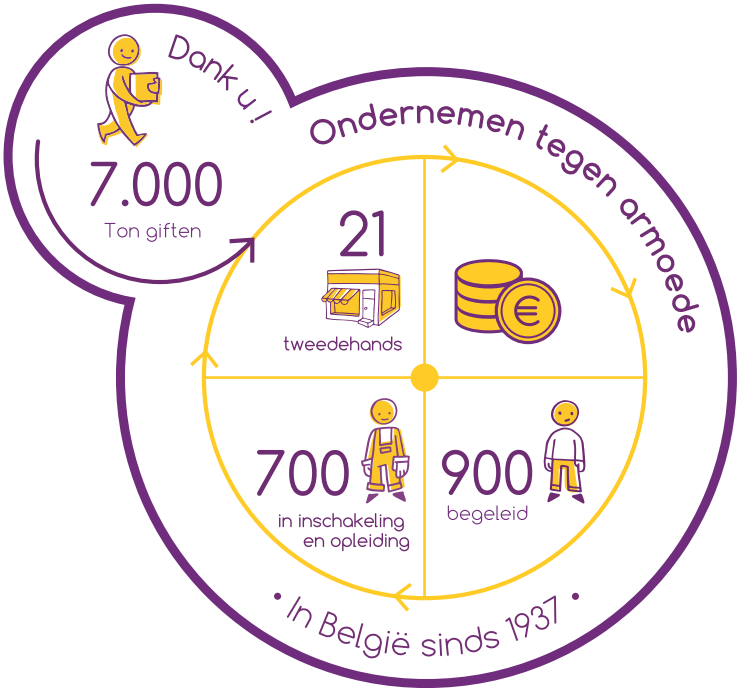

Tewerkstelling Opleiding

Administratieve opvolging

Medische opvolging

Huisvesting

Sociaal leven

Materiële hulp

2016
in enkele cijfers

ONZE MIDDELEN

UW GIFTEN

- **818** nieuwe financiële schenkers
- **5 jaar** partnerschap met de NMBS
- **7100** ton opgehaalde giften

ONZE 27 WINKELS

- **7** nieuwe Spullenhulpwinkels
- **11,7 miljoen €**

ONZE TEAMS

- **714** personen (VTE) in onze teams

ONZE SOCIALE PROJECTEN

TIJDELIJKE EN BLIJVENDE HUISVESTING

- **297 dakloze mannen gehuisvest** in onze onthaaltehuizen
- **73 bewoners** vertrokken naar een duurzame woning
- **125** ex-bewoners krijgen thuisbegeleiding

PSYCHOSOCIALE OPVOLGING

- **309 mensen opgevolgd** om te strijden tegen verslavingen
- **358** gezinnen die hulp krijgen van onze sociale diensten
- **15** activiteiten per maand om banden te smeden

SOCIO-PROFESSIONELE INSCHAKELING

- **148** gebruikers die bij ons werden opgeleid en gevolgd vonden werk of een kwalificerende opleiding

COMMUNICEREN

- **1300 bezoekers** van ons sorteercentrum
- **Een colloquium** over de kwestie van de sociale prestatie
- Een grote **affichecampagne** in de metro's rond inschakeling

Woord van de Voorzitter
en van de Algemeen Directeur

Het minste dat we kunnen zeggen, is dat er in 2016 bij Spullenhulp heel wat gebeurde en veel projecten concreet werden uitgevoerd.

Op sociaal vlak was de opvallendste gebeurtenis de ombouw van het onthaaltehuis aan de Provooststraat. Daar werd de capaciteit teruggebracht van 120 naar 105 bedden. Nu deze grootscheepse werken achter de rug zijn, kunnen we elke bewoner een individuele kamer aanbieden. Dat is een grote stap naar meer waardigheid en kwaliteit in ons onthaal.

Van onthaalkwaliteit gesproken, in dit onthaaltehuis werden dit jaar ook instrumenten ingevoerd om onze 'sociale prestatie' te meten. Dit was een complex project, dat uitgevoerd werd in het kader van de onderzoeksleerstoel in partnerschap met de UCL. Het moet het ons mogelijk maken om de resultaten van ons maatschappelijk werk zo objectief mogelijk te analyseren. Helpen we de mensen die bij ons komen aankloppen echt om de touwtjes van hun leven weer in eigen handen te nemen? Hoe beïnvloedt het verblijf in het onthaaltehuis de bewoners, positief maar ook negatief?

De antwoorden op deze vragen, op basis van wetenschappelijke gegevens, als aanvulling op onze eigen ervaring en intuïtie zouden ons moeten helpen om nog beter te doen. In 2016 konden we de nodige meetinstrumenten bepalen en nu wachten we vol ongeduld op de eerste resultaten in 2017!

Op economisch vlak konden we eind 2015 ons nieuw sorteercentrum inhuldigen, maar het hele bijhorende plan om onze activiteit te doen groeien, werd pas in 2016 echt uitgerold. Het aantal verwerkte ton ging van 3000 naar 4500 en zou in 2017 op 5140 ton moeten uitkomen. Het aantal winkels nam met 8 eenheden toe (27 vandaag) en qua tewerkstelling gingen we van gemiddeld 185 voltijdse equivalenten in 2015 naar 238 over het hele jaar. Dat komt neer op de creatie van meer dan 50 voltijdse banen, in amper 1 jaar!

Terwijl we deze hogere versnelling in goede banen leidden, ging het er op de lompenmarkt, zowel in de export als in recyclage (ongeveer 75% van de verwerkte volumes) erg woelig aan toe. De vraag kromp en de prijzen daalden zo sterk dat onze omzet in deze producten met 30% verminderde.

Tot slot maakte de overdracht van de bevoegdheden inzake het werkgelegenheidsbeleid van federaal naar gewestelijk niveau ons wat ongerust. Zo lieten een aantal OCMW's in het midden van het jaar weten dat er budgetten bevroren werden en dus ook op personeel werd bespaard, terwijl wij hadden gepland om 50 extra jobs onder het statuut van artikel 60 te creëren!

Maar al die problemen deden niets af aan onze overtuiging dat onze actie meer dan ooit noodzakelijk is. We hebben dus van 2016 gebruik gemaakt om de relevantie van bepaalde projecten voor de uitbreiding van onze actie in tijdelijke en blijvende huisvesting onder de loep te nemen. We denken bijvoorbeeld aan een nieuw onthaaltehuis voor eenoudergezinnen, nieuwe sociale woningen... Uiteraard houden we u in 2017 op de hoogte van alle verdere ontwikkelingen.

We kunnen niet genoeg herhalen dat dit titanenwerk door mannen en vrouwen gebeurt, die wij nog maar eens willen danken voor hun mateloos engagement. Iemand die zich altijd sterk heeft ingezet, Paul Van der Straeten, geeft nu zijn plaats in de raad van bestuur door, na meer dan 15 jaar van advies, luisterbereidheid als bestuurder bij Spullenhulp en Voorzitter van de Federatie E.H. Froidure. Dank voor alles, Paul!

We denken ook met ontroering en heel veel dank terug aan een schenkster die ons in al haar vrijgevigheid heeft opgenomen in haar testament. Met deze erfenis zullen wij nieuwe projecten kunnen opzetten in de strijd tegen armoede en de levensomstandigheden van veel mensen kunnen verbeteren.

En natuurlijk onze enorme dank aan u allemaal, die ons steunt op deze weg die, naar wij hopen, zal leiden naar een maatschappij die rechtvaardiger en waardiger is voor iedereen!

Vincent **DOUMIER**
Voorzitter

Julien **COPPENS**
Algemeen Directeur

Ons charter

ONZE VISIE

Bij Spullenhulp willen wij **meewerken aan de opbouw van een maatschappij die rechtvaardiger is en waarin iedereen met respect en waardigheid behandeld wordt** en rechten, maar ook plichten heeft.

Als spelers op het terrein gooien wij ons dagelijks in de strijd tegen armoede en sociale uitrusting, zoals onze stichter E.H. Froidure voor ogen had.

ONZE MISSIE

Spullenhulp heeft sinds 1937 **de opdracht om mensen in nood te begeleiden, zodat ze weer een plaats in de maatschappij vinden.** Wij willen iedereen aanmoedigen om weer op eigen benen te staan, maar wel in het besef dat we altijd verbonden blijven met de ander en met onze omgeving.

Wij leggen ons vooral toe op mensen zonder dak boven het hoofd, maar onze deur staat ook open voor al wie in bestaansonzekere omstandigheden leeft in België.

Naast die hulp willen wij ook de oorzaken van armoede aan de bron aanpakken, zeker omdat meer en meer mensen en gezinnen er door getroffen worden. Wij geloven vast dat de economie ten dienste van de mens moet staan en dat het voorbeeld tot verandering leidt.

We weten heel goed dat onze samenleving voortdurend verandert en stellen dus onze werk- en handelwijzen geregeld in vraag. Daarom moeten we ook blijven vernieuwen, kwestie van altijd aan te sluiten op de behoeften van onze publieksgroepen en van onze omgeving.

ONZE ACTIES

Een probleem staat nooit op zichzelf. Dus benaderen wij de persoon 'in zijn geheel'.

Omdat wij structureel en efficiënt willen werken, **hebben we twee grote krachtlijnen bepaald waarop onze ingrepen steunen: de toegang tot huisvesting en de toegang tot werk of tot een activiteit.**

Herinschakeling door werk is de hoeksteen van ons pedagogisch project. Om zowel individueel als collectief een bevredigend sociaal leven te hebben, is de concrete ervaring van samen leven en werken volgens ons de best mogelijke leerschool.

Met de inkomsten uit het inzamelen, sorteren en verkopen van tweedehandsartikels en ook de giften die wij krijgen, kunnen wij onze activiteiten in de begeleiding en herinschakeling verder uitbouwen. In dat kader hanteren wij altijd de principes van duurzame ontwikkeling.

ONZE WAARDEN

- Zich engageren en zich inzetten met en voor de anderen
- Handelen met overtuiging
- De gevolgen van de eigen daden dragen
- Het verschil aanvaarden
- Echt zijn in onze relaties en transparant in onze werking

Ons model

De sociale onderneming

Bij Spullenhulp noemen we onszelf een Sociale Onderneming. Net als anderen beschouwen we het als onze opdracht om sociale waarde te creëren door nieuwe kansen te benutten om deze missie te onderbouwen.

Sociale ondernemingen gaan de moeilijke uitdaging aan om een activiteit van productie van goederen of diensten te koppelen aan een sociale missie van dienstverlening aan de gemeenschap.

DEZE DIENSTVERLENING AAN DE GEMEENSCHAP IS OPGEDEELD IN DRIE OPDRACHTEN

De opdracht om te strijden tegen armoede

De winst uit de activiteiten draagt bij tot de financiering van sociale acties om te strijden tegen armoede in België.

De opdracht van herinschakeling

De economische activiteit maakt mogelijk om mensen die veraf staan van de klassieke arbeidsmarkt te herinschakelen.

Milieu-gerichte opdracht

De inzamel-, sorteer- en verkoopactiviteiten maken mogelijk om een hele reeks giften te recycleren.

SPULLEN HULP
LES PETITS RIENS
SPULLEN HULP

1

ONZE MISSIE

STRIJDEN TEGEN ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING

DE FACTOREN VAN UITSLUITING

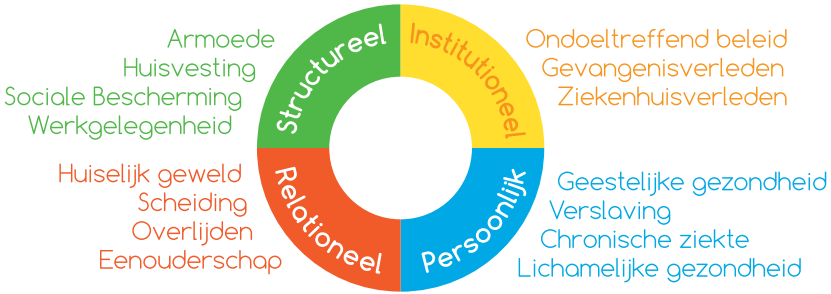

Spullenhulp bestaat al bijna 80 jaar. De activiteiten van de vereniging evolueerden intussen voortdurend, kwestie van zo goed mogelijk in te spelen op de uitdagingen die de samenleving stelt. Maar de kern van onze missie is nog altijd dezelfde: wij willen actief strijden tegen situaties van armoede en sociale uitsluiting in België.

Onze diensten zijn bedoeld voor mensen die in de hoogste nood verkeren, om ze te helpen om uit het dal te klimmen en/of om te voorkomen dat ze nog kwetsbaarder worden. Bestaansonzekerheid is een complexe problematiek en er zijn duizend-en-een mogelijkheden om deze aan te pakken. In de loop der jaren hebben wij onze eigen aanpak op dat vlak bepaald en nauwkeuriger afgebakend.

Net als anderen zien wij armoede als "*Een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. [Dit netwerk] scheidt de armen van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving. Deze kloof kunnen ze niet op eigen kracht overbruggen.*"[1]

[1] *Vranken, J., & Geldof, D. (Eds.). (1993). Armoede en Sociale Uitsluiting. Jaarboek 1992. Leuven : Acco.*

EEN OVERKOEPELENDE AANPAK

BESTAANSONZEKERHEID BESCHOUWEN ALS EEN MULTIDIMENSIONELE REALITEIT

Bestaansonzekerheid heeft veel facetten. Wij willen dergelijke toestanden duurzaam en globaal bestrijden. We leggen ons dus toe op alle aspecten die de mensen die bij ons komen aankloppen kwetsbaar maken: de basisbehoeften (een dak, een bed, een maaltijd, een goede gezondheid, toegang tot basisconsumptiegoederen), de financiële, juridische en administratieve zorgen, een gebrek aan een sociaal netwerk en aan ontspannende vrijetijdsbesteding, het zoeken naar werk of een opwaarderende activiteit.

Wij hebben de ambitie om meer te doen dan enkel de primaire en dringende behoeften lenigen, zodat de persoon in kwestie weer actief kan deelnemen aan het maatschappelijk leven.

EEN DOELBEWUSTE EN PARTICIPATIEVE WERKWIJZE

ERVAN UITGAAN DAT MENSEN HUN EIGEN LEVEN IN HANDEN HEBBEN

Mensen hebben hun eigen leven in handen, vinden wij. Zonder hun bereidwilligheid, hun motivatie kan niets ondernomen worden. Wij geloven niet in blijvende ondersteuning. Onze verschillende hulpdiensten en hun werking zijn zeer sterk op deze leest geschoeid. Van de stap die iemand naar ons zet tot alle vormen van begeleiding die wij aanbieden, die iemand is en blijft meester over zijn eigen leven. Onze ingreep is bedoeld als tussenstap, maar wel met blijvende effecten.

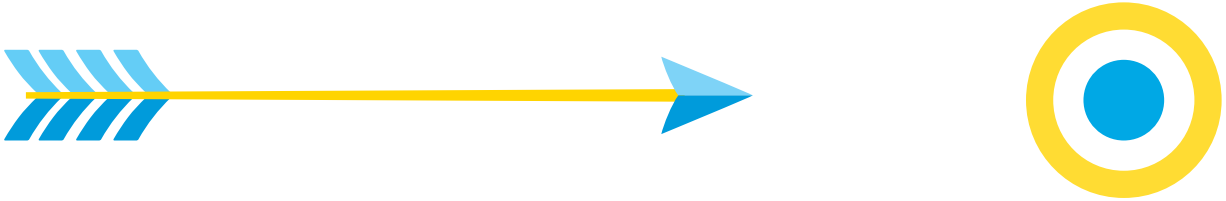

WERKEN ROND EEN PERSOONLIJK PROJECT

DE PERSOON BEGELEIDEN OM ZIJN PROJECT TE VERWOORDEN EN UIT TE VOEREN

Niemand weet beter dan uzelf wat u gelukkig maakt en wat u drijft. Dus organiseren wij de opvolging van de personen die wij begeleiden, rond een persoonlijk project. Dit project houdt rekening met de sterke punten, de pijnpunten, de vaardigheden en de verlangens van de personen die wij volgen. Het strookt met het parcours dat ze al aflegden. Het wil ambitieus, maar vooral realistisch zijn. Het luisterend oor is dus doorslaggevend om goed te kunnen begeleiden. De maatschappelijk werker heeft de opdracht om de persoon aan te moedigen om zijn project, stap voor stap, onder woorden te brengen en dan uit te voeren.

INZETTEN OP OPLOSSINGEN OP DE LANGE TERMIJN

EEN TIJDELIJKE INTERVENTIE VOOR ZELFSTANDIGHEID OP LANGE TERMIJN

De strijd tegen armoede kan op allerlei manieren aangepakt worden. Soms worden de armoedesituaties 'beheerd', om ze zo minder moeilijk of draaglijker te maken. We juichen al deze initiatieven uiteraard toe, maar wij willen ons anders opstellen. Bij Spullenhulp geven we voorrang aan oplossingen op lange termijn voor de zorgen van onze begunstigden, zodat ze de touwtjes van hun leven steviger in handen blijven houden, naargelang ieders kunnen. Door deze positionering is de begeleiding van elke persoon soms langer en intenser, maar wij beschouwen het als een kracht. Omdat in het kader van ons project kwaliteit altijd boven kwantiteit zal gaan.

1.1

Een antwoord op basisbehoeften

Van tijdelijke naar blijvende huisvesting

De problematiek van de huisvesting behoort tot de prangendste facetten van armoede. Het is ook dit aspect dat een groot deel van onze begunstigden naar ons brengt. Zoals uit het schema hiernaast blijkt, ontwikkelde Spullenhulp in de loop der jaren verschillende types van huisvesting om er door het leven getekende dakloze mensen op te vangen en te begeleiden.

In 2016 hebben wij de organisatie van onze diensten voor tijdelijke en blijvende huisvesting herzien.

Na de renovatie kan het Onthaaltehuis van Spullenhulp aan de Provooststraat nu 84 mensen opvangen in individuele kamers.

De huizen aan de Mailstraat in Elsene, aan de Nothombstraat en aan de Jachtlaan in Etterbeek, die omkaderd worden door de maatschappelijk werkers van het Onthaaltehuis van Spullenhulp, onthalen bewoners die meer tijd nodig hebben om weer voldoende zelfstandig te worden om naar een privé-woning te gaan. Het tehuis @Home onthaalt 15 jongeren tussen 18 en 24 in individuele kamers.

Het daklozenpubliek is groot en heeft zeer uiteenlopende verwachtingen en behoeften inzake huisvesting. Met de uitbreiding van de beschikbare types huisvesting en woning (onthaaltehuis met individuele kamers, semi-communautaire huizen met vier, doorgansappartementen) trachten wij nog iets beter in te spelen op de verwachtingen van de mensen die een beroep op ons doen.

De personen die in doorgangswoningen of in privé-woningen verblijven, kunnen begeleid worden door onze dienst voor thuisbegeleiding Een Eigen Dak (zie verder).

VAN TIJDELIJKE NAAR BLIJVENDE HUISVESTING

Onze huisvestingscentra

Yann verbleef zeven maanden in het Onthaaltehuis van Spullenhulp. Tijdens zijn verblijf maakte hij gebruik van zijn grote passie voor koken. Al snel werd hij lid van het restaurantteam van het Onthaaltehuis.

Met de steun van de teams van Spullenhulp ging hij weer op zoek naar werk, ook al maakte hij zich zorgen over zijn kansen, onder meer gezien zijn leeftijd. Hij vond een eerste job via een uitzendkantoor, om dan nadien een contract van onbepaalde duur te krijgen in een functie met verantwoordelijkheden.

Hij heeft nu het Onthaaltehuis ingeruild voor een privé-woning.

HET ONTHAALTEHUIS VAN SPULLENHULP

Ons eerste Onthaaltehuis (OT) biedt opvang en huisvesting aan mannen tussen 20 en 60 zonder dak boven het hoofd, die het materieel en moreel moeilijk hebben en weer zelfstandig willen worden met behulp van alle middelen voor een betere sociale herinschakeling.

Om dit doel te halen, biedt de vereniging tijdens de hele duur van het verblijf naast kost en inwoon ook psychosociale, administratieve en medische hulp. Door de nauwe samenwerking met Spullenhulp kan het OT de bewoners doorverwijzen naar de verschillende gespecialiseerde cellen, zoals voor huisvesting, tewerkstelling en juridisch advies.

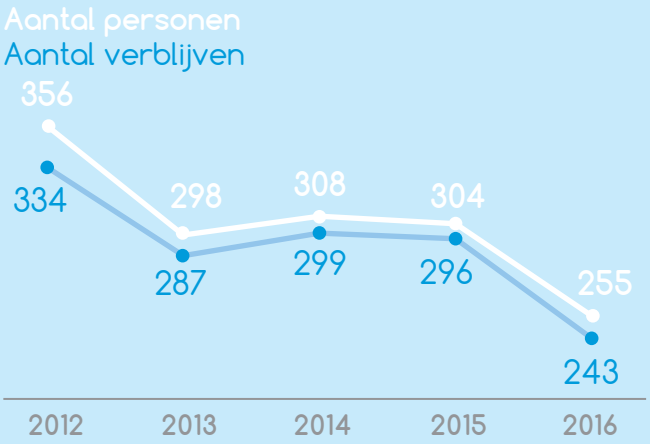

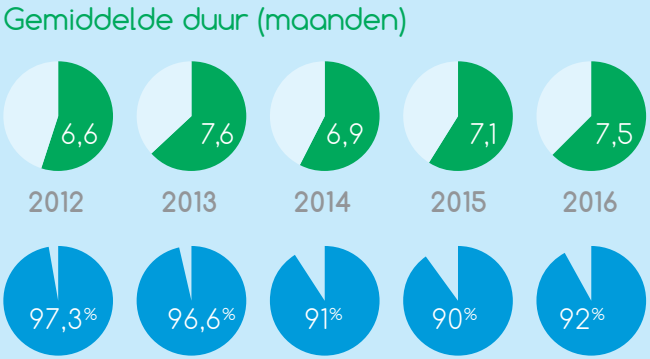

DE CIJFERS VAN HET ONTHAAL

We zetten het werk verder dat we in 2015 startten en verminderden de capaciteit van ons onthaaltehuis, om het comfort en de kwaliteit van het begeleidingswerk door de maatschappelijk werkers te verbeteren. Het kleiner aantal bedden verklaart dus waarom er minder personen gehuisvest werden. Onze bezettingsgraad bedraagt trouwens nooit 100%, wat praktisch onmogelijk zou zijn (behalve gerichte uitzonderingen). Dat is in de eerste plaats toe te schrijven aan het gegeven dat wij geen noodopvang zijn en dat er een opnameprocedure is.

Leeftijd van de bewoners bij aankomst

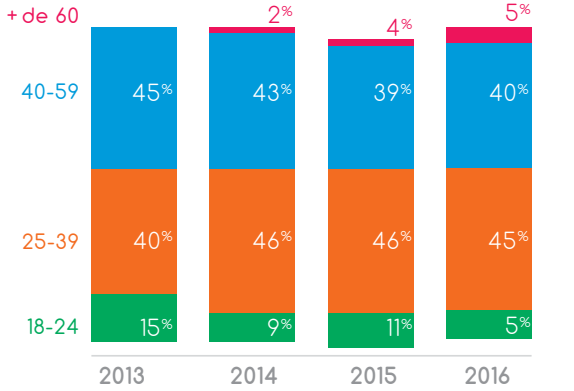

Inkomsten van de bewoners

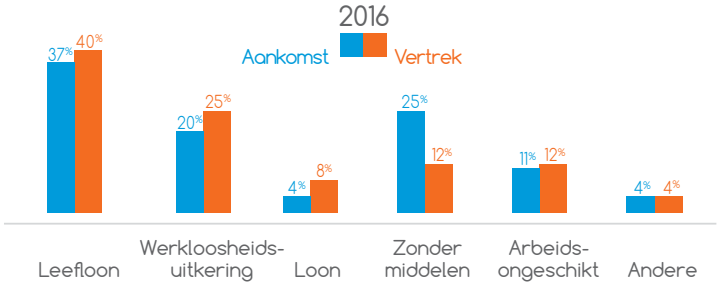

GEMIDDELDE LEEFTIJD

Het onthaal is beperkt tot de leeftijdsgroep van 20 tot 60 jaar, maar er zijn uitzonderingen mogelijk (jonger en ouder). Jongeren onder de 24 verwijzen wij stelselmatig door naar @Home (zie verder). Soms is er echter te weinig plaats of kan de jongere zich niet vinden in het pedagogisch project van @Home. Voor de zestigplussers kan het onthaaltehuis beslissen om de persoon ondanks alles toch in huis te nemen, op basis van criteria zoals gezondheid, werkongeschiktheid, ...

HET INKOMEN BIJ AANKOMST EN BIJ VERTREK

Dit jaar had een kwart van de bewoners geen inkomsten toen ze bij ons aankwamen, terwijl veel ervan recht heeft op een OCMW- of een werkloosheidsuitkering. Het is dus onze taak om bij hun aankomst hun administratieve situatie uit te klaren en in orde te brengen.

DE SEMI-AUTONOME HUIZEN

In bepaalde gevallen is een gezamenlijke woning de ideale oplossing om mensen weer zelfstandig te laten worden en weer het zelfvertrouwen te doen krijgen om een duurzame huisvestingsoplossing te zoeken. Dergelijke woonvorm veronderstelt wel dat de bewoners elkaar dagelijks echt helpen, solidair zijn en smeedt duurzame sociale banden.

De huizen aan de Mailstraat in Elsene, de Nothombstraat en de Jachtlaan in Etterbeek werken volgens dit principe. Er gaan geregeld maatschappelijk werkers langs, om zich te vergewissen van de goede dynamiek in de groep en van de vorderingen in het project van de bewoner.

Karim kwam in juli 2016 in @Home wonen. Tijdens zijn huisvesting gaf hij te kennen dat hij in de elektriciteit wou gaan werken. Hij volgde een voorbereidend jaar en schreef zich in op een cursus Nederlands. Karim werkte twee keer op de afdeling die elektrische toestellen sorteert in onze ateliers. Hij werkt hard en is stipt en gaf zo een hele goede indruk. Hij kon daarnaast genoeg sparen om zelf zijn huurwaarborg te betalen. Vandaag woont Karim in een doorgangswoning, die door onze collega's van Een Eigen Dak wordt beheerd (dienst voor thuisbegeleiding).

ONTHAALTEHUIS @HOME 18-24

Het onthaaltehuis voor een jong publiek kwam er op basis van de vaststelling dat de problemen van deze populatie bijzondere opvolging vroegen die meer toegespitst is op opvoeding en opleiding.

@Home 18-24 werd in 2012 opgericht en kan 15 jonge mannen tussen 18 en 24 huisvesten in individuele kamers. Het dagelijks leven in het huis wordt gezamenlijk georganiseerd.

Hun grootste probleem heeft meestal te maken met het verlies van huisvesting door een breuk in hun sociale of familiale situatie.

HET PEDAGOGISCH PROJECT

De rol van @Home 18-24 is de jongeren weer te leren zelfstandig zijn en vooral te blijven, weer een sociaal leven op te bouwen, door de opmaak van een levensproject. Dat kan door weer te gaan studeren of werk te zoeken. Het doel is dat de jongere zich een aantal vaardigheden eigen maakt om zelfredzaam te zijn, weer een dagelijks ritme te vinden en de logistiek van een volwassen leven te kunnen beheren (koken, schoonmaak, boodschappen, ...). Dat betekent ook dat ze administratief in orde moeten zijn, om aanspraak te kunnen maken op het inkomen waar ze recht op hebben. Tot slot kunnen ze zo ook wat sparen, om daarna een woning te vinden en een budget te leren beheren.

VAN TIJDELIJKE NAAR BLIJVENDE HUISVESTING
Onze huisvestingscentra • **Onthaaltehuis @Home 18-24**

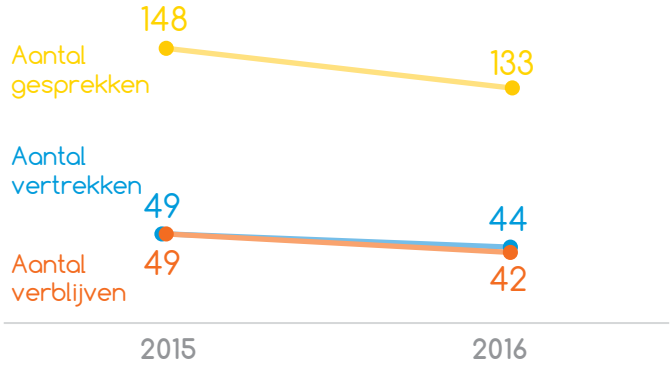

Gemiddelde duur (maanden)

Bezettingsgraad

DE CIJFERS VAN @HOME 18-24

In 2016 trokken 12 jongeren op 44 verblijven in een woning. Dit komt neer op 27% zogeheten 'positieve' vertrekken. Andere jongeren beslissen om @Home zonder voorbereiding te verlaten. Dit betekent dat zij het avontuur alleen aangaan, dat ze zich ertoe in staat voelen. Dit jaar stellen we vast dat er op 25 jongeren die bij ons aankwamen zonder inkomsten, er 19 tijdens hun verblijf weer een vaste bron van inkomsten vonden.

De jongeren die wij op gesprek krijgen, zijn meestal naar ons doorverwezen door sociale diensten voor jeugdhulp. Deze sociale diensten kennen ons alsmaar beter, zodat ze ons ook jongeren kunnen sturen die beter in ons pedagogisch project passen.

DE REDENEN VOOR EEN VERBLIJF

Schooluitval, opgegroeide adolescenten die niet meer gewenst zijn in een nieuw samengesteld gezin, soms afgewezen worden door een stiefouder, alcohol- en drugsverslaving ... Allemaal redenen die vaak terugkomen in de verhalen van de jongeren.

De jongeren die bij @Home worden onthaald, zijn dus niet 'dakloos', in de zin van de term die in de sector wordt gehanteerd. Ze worden van de ene dag op de andere uitgesloten uit hun bekende leefwereld. Een ander deel van deze jongeren leeft helemaal alleen op straat of trekt een tijdje links en rechts in bij vrienden omdat ze alle contact met hun familie en hun omgeving verbroken hebben.

Nog anderen hebben al heel wat tijd doorgebracht in instellingen (weeshuis, jeugdinstellingen, overheidsinstellingen voor jeugdbescherming, gevangenis, opvangtehuizen, ...).

Wij bieden geen noodopvang voor jongeren in moeilijkheden, maar we trachten zo snel mogelijk in te gaan op de vraag. Het onthaal krijgt dan de bovenhand op elk ander maatschappelijk werk.

NAAR DUURZAME HUISVESTING

Wanneer iemand bij onze huisvestingsdiensten komt aankloppen, hebben wij altijd tot doel om de persoon in kwestie te begeleiden naar een duurzame woning. Een privé-woning zoeken, is vaak een goede oplossing. Maar door de realiteit op de huurmarkt en de problemen die sommige gebruikers hebben, moeten we soms naar een doorgangswoning (als een stap) of naar andere partner-structuren verwijzen.

EEN PLATFORM OM EEN WONING TE ZOEKEN

We bieden alle gebruikers van Spullenhulp individuele begeleiding aan en geven ze ook toegang tot computers, zodat ze zelf online advertenties kunnen uitpluizen. Wij begeleiden ze in hun speurtocht naar een woning. Dit wil zeggen dat we de advertenties samen bekijken en uitleg geven over de wettelijke aspecten.

Wanneer een pand ze aanspreekt, helpen we ze om contact op te nemen met de eigenaars. We adviseren ze vóór het bezoek of gaan soms zelfs mee. Het team begeleidt de begunstigden bij hun stappen: rekening blokkeren voor de huurwaarborg, ondertekening van de huurovereenkomst, enzovoort.

We werken via ons sociaal café "L'Aire de Rien" ook met vroegere bewoners van ons onthaaltehuis, die weer op straat leven. Voor die mensen trachten we zo goed en zo kwaad als het gaat onze begeleidingsopdracht verder uit te voeren, die echter in die gevallen vaak vooral de vorm van morele steun krijgt.

DOORGANGSAPPARTEMENTEN

Wij bieden onze vroegere bewoners ook formules van doorgangsappartementen aan. Ze kunnen er drie keer zes maanden blijven, de nodige tijd om weer stevige grond onder de voeten te krijgen en om weer alleen te leren leven.

Wij beschikken daarvoor over 22 woongelegenheden, die beheerd worden door sociale immobiliënkantoren (SIK).

ANDERE WONINGEN

Wij werken ook samen met diensten buiten Spullenhulp, om voor zoveel mogelijk van onze begunstigden een woning te vinden: rusthuizen, opvangtehuizen, ziekenhuizen ...

QUITTER NOS MAISONS D'ACCEUIL: POUR ALLER OÙ?

DE SUCCESSEN ...

Blijvende huisvesting voor 1 bewoner op 3

In 2016 vond 37% van de bewoners na hun vertrek uit onze onthaaltehuizen, een duurzame woonoplossing, ofwel individueel in verschillende vormen (privé, sociaal), ...) of aangepast aan het profiel van de persoon in kwestie (rust- en verzorgingstehuis, woning onder toezicht voor gehandicapten, medische instelling voor een kuur en/of postkuur, ...).

Dit percentage bleef redelijk gelijk de voorbije jaren en komt overeen met het aantal bewoners die bij ons weggaan met een afgerond project en het akkoord van de maatschappelijk werker. Dit cijfer spoort ons aan om onze actie verder te zetten, maar vertelt ook hoe moeilijk het is om te werken aan de duurzame herinschakeling van ons publiek in de maatschappij.

Voor onze gebruikers blijft het inderdaad een hele opgave om een privé-woning te vinden. Niet alleen zijn er te weinig voor hen betaalbare woningen op de markt, maar bovendien stellen de eigenaars alsmaar hogere eisen op het vlak van waarborg, loonstroken, enz.

Naar waar gaan zij die bij ons weggaan?

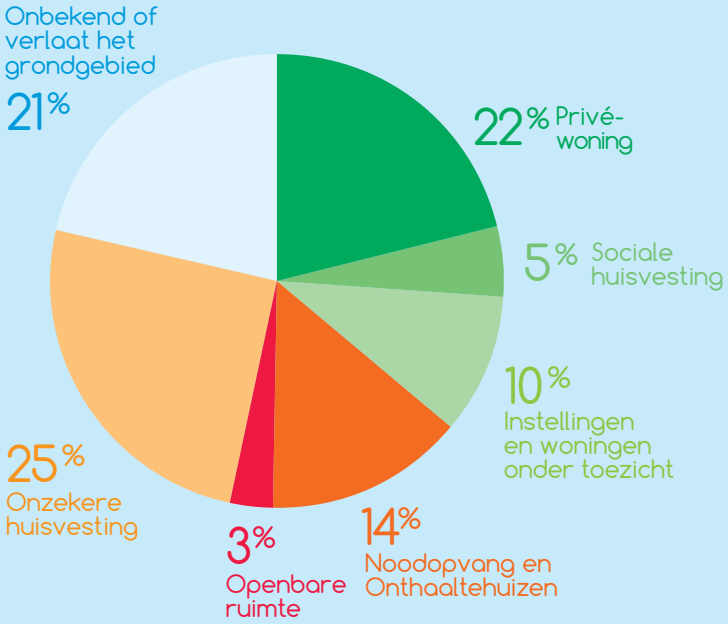

WAARHEEN NA HET VERTREK UIT ONZE ONTHAALTEHUIZEN?

WAT VRAGEN OPROEPT ...

Een onzekere woonoplossing voor 1 bewoner op 4.

25% van de bewoners die bij ons weggaan, hebben geen andere oplossing dan in te trekken bij iemand uit hun omgeving of in een kraakpand. 3% belandt na hun vertrek weer op straat.

Andere opvang- of huisvestingscentra voor 1 bewoner op 7

14% van de bewoners die bij ons weggaan, trekken naar andere daklozencentra, voor enkele nachten of voor langere tijd. Dat dit vaak voorkomt is niet erg hoopgevend, maar verbaast ons niet, want in onze onthaaltehuizen verblijft maar 39% voor het eerst bij ons.

EN ONBEKEND ...

Van 1 op 5 bewoners weten we niet waar hij heen gaat.

We kennen dus de volgende bestemming niet van een groot deel van onze bewoners wanneer ze onze huisvestingscentra verlaten.

Het gaat vaak om bewoners die maar zeer kort bij ons verbleven en die weggingen zonder iets te zeggen, maar ook mensen van wie het verblijf afgebroken werd omdat ze weggezonden werden. Sommige verlieten ook het gewoon het grondgebied.

VAN TIJDELIJKE NAAR BLIJVENDE HUISVESTING

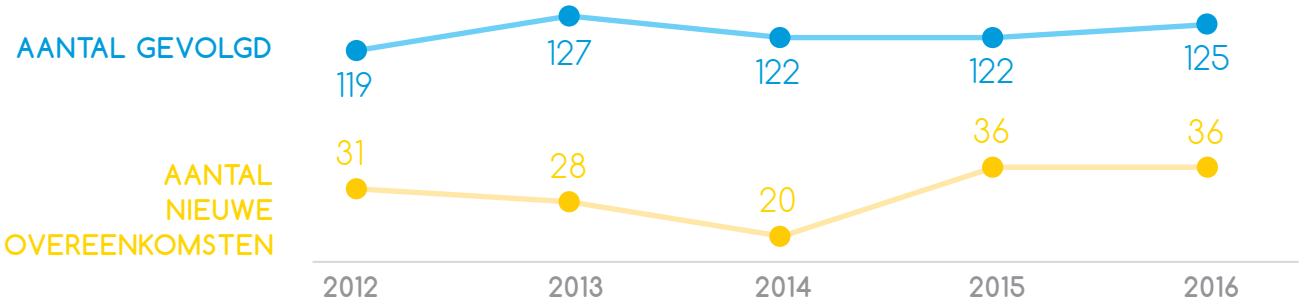

THUISBEGELEIDINGSDIENST EEN EIGEN DAK

Het vertrek uit een onthaaltehuis is een cruciale stap naar volledige zelfstandigheid. Maar hoe erg ze het ook willen, soms kan deze nieuwe zelfstandigheid ze zwaar vallen.

We hebben in de loop der jaren vastgesteld dat veel bewoners hervielen na hun vertrek, soms jaren later. Om ze zelfredzaam te houden, hebben we een dienst voor thuisbegeleiding opgericht onder de naam Een Eigen Dak. De maatschappelijk werkers van Een Eigen Dak begeleiden de vroegere bewoners bij hun dagelijkse administratieve, juridische en budgettaire stappen. Kortom, een psychosociale begeleiding op maat.

1.1

Een antwoord op basisbehoeften

Toegang tot evenwichtige voeding

Na de problematiek van de huisvesting, is voeding uiteraard de tweede kernpijler van onze hulp aan mensen die een onzeker bestaan leiden. Het is niet ons hoofddoel om antwoorden op korte termijn te geven voor levensbehoeften, maar mensen die wij begeleiden evenwichtige en gezonde voeding bieden, blijft een niet weg te denken aspect van onze missie.

MAALTIJDBEDELING IN VIJF SOCIALE RESTAURANTS

Wij krijgen verse producten van de vroegmarkt of de voedselbank en ook producten van Le Saint-Aulaye. We krijgen tevens giften van de Delhaize groep en sinds eind 2014 ontvangen we dagelijks voedselgiften van de Carrefour van Kraainem en van Evere. We danken ze hartelijk voor hun steun.

We bereiden maaltijden voor onze twee onthaaltehuizen en, met de hulp van de bewoners, maakt een chef-kok elke dag drie keer maaltijden klaar (ongeveer 270 tot 300 maaltijden per dag).

We leveren ook maaltijden aan andere verenigingen, zoals de Lumenzaal in Elsene (45 maaltijden per dag in de winter) en La Samaritaine, een sociaal restaurant in de Marollen (50 maaltijden elke dag). We werken ook samen met de Sint-Vincentiusvereniging in Antwerpen.

TOEGANG TOT EVENWICHTIGE VOEDING

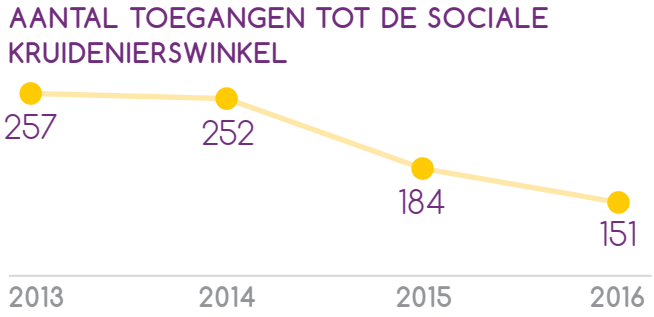

DE TOEGANG TOT ONZE SOCIALE KRUIDENIERSWINKEL

Door de jaren heen stellen we vast dat de gezinnen vooral voor materiële en voedselhulp aankloppen bij ons Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure. Alle gebruikers van de sociale kruidenierswinkel hebben ook recht op de budgetbegeleidingsdiensten van het Centrum. Het gaat vooral om alleenstaande vrouwen of stellen, met kinderen in beide gevallen.

Daarom richtten wij in de gebouwen van Spullenhulp aan de Amerikaansestraat een kleine supermarkt in, die meer dan 900 producten verkoopt: fruit en groenten, algemene voeding, diepvriesvis en -vlees, lekkers voor kinderen, onderhoudsproducten, hygiëneproducten. Al deze producten worden verkocht voor 50% van de prijs in de grootwarenhuizen, in een aangename omgeving.

Op basis van de analyse van hun budgetrooster kunnen de maatschappelijk werkers van het Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure bepaalde begunstigden toegang verlenen tot deze kruidenierswinkel. Zij krijgen dan een maximaal te besteden bedrag toegekend. De toegang is drie maanden geldig en kan eventueel verlengd worden, tot de persoon weer een financieel evenwicht gevonden heeft.

Er komen geleidelijk minder mensen over de vloer, omdat er in Brussel nog andere sociale kruidenierswinkels de deuren openden. De meeste OCMW's openen er voor hun gebruikers. Daarnaast is dit maar een tijdelijke hulp en is de sociale kruidenierswinkel niet altijd de optimale oplossing om de budgettaire situatie van de persoon in kwestie duurzaam te verbeteren. We moeten in dat geval andere oplossingen uitwerken (schuldbemiddeling, vermindering van de kosten, ...).

VOEDSELPAKKETTEN

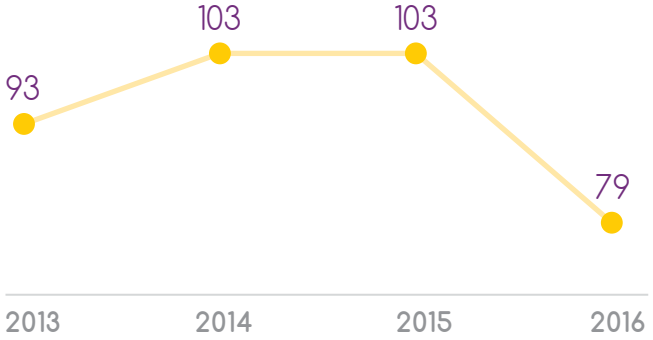

VOEDSELPAKKETTEN VOOR NOODSITUATIES

Mensen die ondanks alles nog onvoldoende middelen hebben voor aankopen in onze sociale kruidenierswinkel, kennen wij voedselpakketten toe, in samenwerking met de Sint-Vincentiusvereniging van Schaarbeek. Ook wie in positieve omstandigheden vertrekt uit onze onthaaltehuizen, kan een voedselpakket voor een tiental dagen en een schoonmaakpakket meekrijgen.

1.1

Een antwoord op basisbehoeften

De toegang tot kwaliteitsgoederen voor een zacht prijsje

BETAALBARE PRIJZEN OP 27 VERKOOPPUNTEN

Om iedereen, ongeacht het inkomen, de mogelijkheid te geven om kwaliteitsgoederen te kopen om zich te kleden en zijn woning in te richten, beschikt Spullenhulp over een netwerk van winkels waar iedereen welkom is en waar we zachte prijsjes hanteren.

- **22 textielwinkels,** waarvan **één speciaal voor kinderen en één met de focus op vintage,**
- **1 winkel voor de verkoop en de herstelling van fietsen,**
- **4 algemene winkels die meubels, huishoudtoestellen, kleding verkopen** (in Brussel, Waver, Namen en Luik).

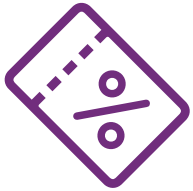

AANKOOPBONS VOOR ONZE WINKELS

Om mensen te helpen die het tijdelijk zodanig financieel moeilijk hebben dat zelfs inkopen op onze verkooppunten niet te overwegen zijn, hebben we een systeem uitgedokterd om een duwtje in de rug te geven.

Naargelang hun situatie kennen we sommige begunstigden in nood aankoopbons toe. Zo kunnen ze in onze winkels een reeks basisartikels uitzoeken. In 69% van de gevallen worden deze goederen gratis geschonken (voor een totaal van maximaal 400€/persoon/jaar). Voor de overige 31% gaat het om kortingbonnen van -60% in onze winkels (voor een maximumbedrag van 750€/persoon/jaar). Voor textiel kan twee keer per jaar een bon van 50€/persoon worden gegeven.

In ons Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure van Luik is dit de hoofdvraag van onze begunstigden (93%).

EEN MATERIEEL DUWTJE IN DE RUG BIJ HET VERTREK UIT ONZE ONTHAALTEHUIZEN

Om de kansen op succes van onze vertrekprogramma's te vergroten, moet er op toegezien worden dat de persoon in goede omstandigheden kan wonen. Daarom hebben de personen die in één van onze twee onthaaltehuizen verbleven, bij hun vertrek recht op een aankoopbon voor 'meubilair'.

Met deze bon kunnen ze hun eigen woning grotendeels inrichten. Ze mogen gratis meubels, gebruiksvoorwerpen en andere spullen in onze winkel aan de Amerikaansestraat komen kiezen. Ze krijgen ook voor 100 € aan bons voor onze textielwinkels.

1.2

Een luisterend oor en professionele adviezen voor dagelijkse problemen

Om mensen in moeilijkheden echt te steunen, moet hun hele problematiek worden aangepakt. Daarom richtten we vele jaren geleden al ons centrum voor sociale actie, het Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure op.

Om duurzame resultaten te boeken met de omkaderde personen, blijven wij deze holistische aanpak van de persoon hanteren. Onze hulpcellen, die instaan voor alle facetten die erbij horen om iemand weer greep op het eigen leven te geven, werken samen aan de uitbouw van een globale en duurzame oplossing.

Administratieve steun

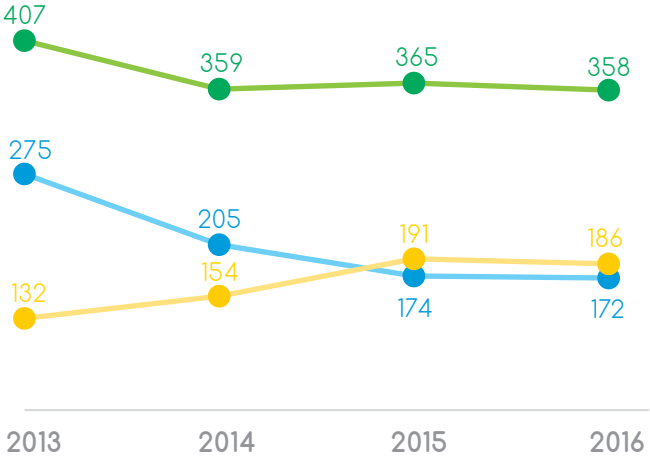

Totaal nieuwe dossiers

Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure

Nieuwe dossiers Luik
Nieuwe dossiers Brussel

Voor ondersteuning bij alle stappen die een mens dagelijks moet zetten of voor materiële steun, kan iedere persoon die in Brussel of in Luik woont, een beroep doen op het Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure. Wij bieden een eerste opvang, een luisterend oor, psychosociale begeleiding.

Naast de materiële en voedselhulp die we al vermeldden, kunnen de maatschappelijk werkers de begunstigden ook helpen om een complexe situatie op te lossen, via individuele begeleiding.

Maar het doel van deze begeleiding is dat het verder gaat dan een antwoord op de oorspronkelijke vraag. We willen op deze manier ook en vooral de persoon in kwestie weer zelfstandig maken en emanciperen.

1.2

Een luisterend oor en professionele adviezen voor dagelijkse problemen

Budgetbeheer

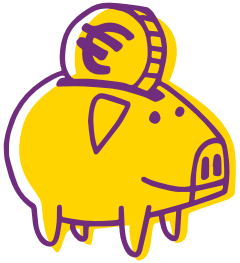

BUDGETBEGELEIDING

Een budget beheren, de uitgaven rangschikken volgens prioriteit, vrienden en familie plezier doen zonder op het eind van de maand op zwart zaad te zitten...

Voor alsmaar meer mensen, of ze nu alleenstaand zijn of een gezin hebben, is het elke dag goochelen tussen het nog net (of niet) redden en genieten, een dunne grens die niet mag overschreden worden om de eindjes aan mekaar te kunnen blijven knopen.

Zowel tijdens hun verblijf in het onthaaltehuis als bij hun vertrek kunnen onze begunstigden een beroep doen op onze diensten voor dagelijkse ondersteuning in het beheer van hun geld. Dit gezamenlijk budgetbeheer is verplicht voor de bewoners van de onthaaltehuizen, maar niet voor wie weggaat. Mensen in moeilijkheden die in Brussel wonen, kunnen voor budgetbegeleiding ook een beroep doen op het Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure.

SCHULDBEMIDDELING

Gezondheidsproblemen, een verhuizing, een breuk, werkloos worden, ... Een telefoonabonnement, vervoer, hogere energiekosten, aankopen op afbetaling ... Er zijn zoveel redenen voor een (te) hoge schuldenberg en het wordt snel erger en erger als ook nog eens de aanmaningskosten en de kosten van de deurwaarder er bij komen.

In dat geval gaat onze hulp iets verder. Een goede financiële gezondheid is nu eenmaal onmisbaar om te slagen in ons werk om mensen in moeilijkheden weer uit het dal te doen kruipen. We stellen inderdaad vast dat het vaak financiële problemen zijn die beletten dat mensen uit een negatieve spiraal kunnen komen.

Een aanzuiveringsplan voorstellen, doorverwijzen, begeleiden naar een advocaat voor een collectieve schuldenregeling, indien nodig: we maken samen de balans op en beslissen eventueel om de inkomsten van de begunstigden zelf te innen en hun huur en schulden te betalen en ze daarna de rest van hun geld te geven.

1.2

Een luisterend oor en professionele adviezen voor dagelijkse problemen

Medische opvolging op maat

EEN GEZONDHEIDSBALANS

Omdat ook een goede lichamelijke en geestelijke gezondheid cruciaal is om weer zelfvertrouwen te krijgen, zich weer waardevol te voelen, de teugels van het eigen leven weer in handen te nemen en zo een toekomstproject op de sporen te kunnen zetten, wordt veel aandacht gegeven aan de gezondheid van de bewoners.

Er zijn elke week twee spreekuren in samenwerking met het wijkgezondheidscentrum 'Maison de Santé du Miroir'. Een doktersbezoek is trouwens verplicht voor alle nieuwe bewoners. Als de bewoner een huisarts heeft, moedigen wij hem wel aan zich door deze verder te laten volgen. Hun sociaal leven en hun interpersoonlijke contacten staan meestal op een dergelijk laag pitje dat alle banden die onze bewoners nog hebben, moeten gekoesterd worden.

DIMENSIES ROND VERSLAVING

Somatisch
Lichamelijke staat, positieve serologie, hygiëne, ...

Psychiatrisch
Bipolariteit, schizofrenie, depressie, ...

Motivatie
Gemotiveerde patiënt, die goed meewerkt en zich goed bewust is of integendeel, een ontkennende patiënt die steun weigert.

Crisis
Steun van de dichte sociale en familiekring; of het milieu is integendeel een factor die de crisis in de hand werkt.

Middelen
Loon, huisvesting, sociaal leven, gerechtelijke problemen, ...

THERAPEUTISCHE BEGELEIDING VOOR MENSEN DIE MET EEN VERSLAVING KAMPEN

Veel bewoners van onze onthaaltehuizen kampen met een groot verslavingsprobleem, vooral alcohol. Daarom beslisten we in 2011 om een dienst op te richten die gespecialiseerd is in deze ziektebeelden, Syner'Santé. Het doel is een netwerk voor hulp en verzorging aan te leggen rond de persoon die met eenverslaving worstelt. Alles gebeurt wel op vrijwillige basis.

Concreet onthalen wij bij Syner'Santé alle huidige en vroegere bewoners die dit wensen en bieden wij ze ondersteuning en psychosociale hulp aan, via spreekuren bij twee maatschappelijk werkers en een psychiater. We trachten de persoon te begeleiden bij de uitstippeling van een zorgtraject dat aangepast is aan zijn verslaving.

SYNER'SANTÉ

Syner'Santé werd in 2012 opgericht en kreeg sinds dan, in het kader van een pilootproject, financiële steun van het Federaal Fonds ter bestrijding van de verslavingen. Aan die financiering kwam een einde en dat is nog steeds zo, zonder enige evaluatie noch uitleg van de subsidiërende overheid. Van onze kant blijven wij - en tal van beroeps en leden van de netwerken die tegen verslavingen strijden steunen ons daarin - overtuigd van de noodzaak van het werk dat ons team van Syner'Santé levert. Daarom maken wij ook dit jaar de keuze om dit project met onze eigen middelen te steunen.

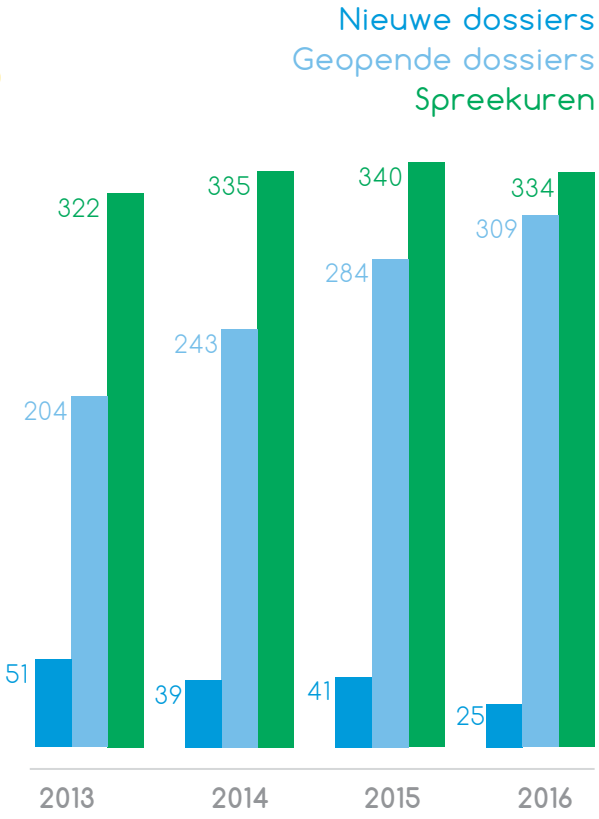

1.3

Sleutels

voor een zinvol actief en sociaal leven

Oussam verliet het Onthaaltehuis van Spullenhulp na een verblijf van twee jaar. Meteen na zijn komst ging hij werken aan het onthaal van onze winkel aan de Amerikaansestraat, wat hem motiveerde en vooruit deed gaan in zijn projecten. Na een verblijf van twee jaar in het Onthaaltehuis kon Oussam starten met een opleidingsproject. Dankzij de samenwerking met de maatschappelijk werkers van Spullenhulp en door zijn zeer actief sociaal-cultureel leven, kreeg hij weer zelfvertrouwen en motivatie.

Hij is nu weg uit het Onthaaltehuis, met een diploma in webdesign op zak, een spaarpotje en heel wat instrumenten om in alle gemoedsrust aan dit nieuwe leven te beginnen.

In het kader van onze basisopdracht om hulp te bieden aan de minstbedeelden, werkten wij ook een inschakelingsdienst uit. Deze moet een grotendeels kwetsbaar publiek inzetten voor een activiteit of aan het werk zetten met het oog op de zowel sociale als professionele herinschakeling van de betrokkenen.

Wij zien deze activering als een middel om de eigenwaarde van de persoon op te krikken (weer zelfvertrouwen krijgen, meer zelfrespect), om zijn sociaal weefsel (weer) uit te bouwen, om beroepsvaardigheden te verwerven, maar ook als een onmisbare stap om zijn eigen leven weer vorm te geven en zelfredzaam te worden. Deze vrijwillige activering moet ook beschouwd worden als een nieuwe kans om zich in de arbeidswereld te bewegen, die bij de meeste van onze gebruikers heel wat trauma's veroorzaakte.

Sociaal Inschakelingsbedrijf: in welke zin?

Verschillende profielen, verschillende opdrachten!

Productie is een integrerend deel van de identiteit van de sociale inschakelingsbedrijven, om hun inschakelingsdoel te ondersteunen.

In de meeste gevallen zijn de inschakelingsdoelen nauw verweven met de productiedoelen en zijn ze vrij goed met elkaar in evenwicht.

Overschakeling voor een professionele herinschakeling op de 'klassieke' arbeidsmarkt

Hersocialisatie via productieve activiteiten

Nieuwe vaste zelf gefinancierde arbeidsplaatsen voor mensen die in het na-deel zijn op de arbeidsmarkt

1.3

Sleutels voor een zinvol actief en sociaal leven

Een passende instap in het actieve leven voor iedereen

ACTIVERING VAN DE BEWONERS VAN DE ONTHAALTEHUIZEN

Het aparte kenmerk van ons Onthaaltehuis is dat de huisvesting bij ons altijd gekoppeld is aan de daadwerkelijke actieve inzet van de bewoner. Deze activering beschouwen wij als een middel voor sociale en professionele herinschakeling en niet als een doel op zich.

In onze werking gaat zonder enige twijfel de voorkeur naar een activiteit buiten Spullenhulp, een 'klassieke' job of een opleiding, of ook vrijwilligerswerk. Wij zoeken altijd doelgericht opleidingen of werk die haalbaar zijn en stroken met het project van de persoon in kwestie. Wij vragen van de bewoners die geen opleiding volgen of geen extern werk hebben om deel te nemen aan een activiteit bij onze diensten.

De activiteit wordt gekozen op basis van het profiel van de bewoner, van wat hij kan en niet kan, wil en niet wil en van zijn lichamelijke en geestelijke mogelijkheden.

Er vinden geregeld ontmoetingen plaats tussen de bewoner, de verantwoordelijke van zijn dienst en zijn maatschappelijk werker om de balans op te maken en om na te gaan of enerzijds de gevraagde kennis voorhanden is en dat ze anderzijds de nodige technische vaardigheden verwerven om hun functie uit te oefenen.

ACTIVITEIT VAN DE BEWONERS

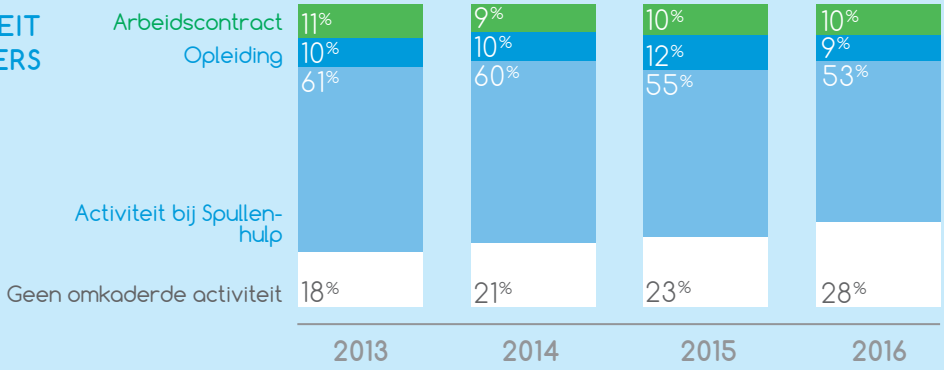

DE OPVALLENDE CIJFERS

In 2016 slonk het aantal bewoners dat een opleiding volgt of een arbeidscontract heeft, terwijl er meer geen omkaderde activiteit uitoefenden. Deze ommekeer sluit in feite aan op een trend die zich al enkele jaren aftekent en die aantoont hoe complex het werk van onze teams wel is.

De bewoners zonder omkaderde activiteit zitten grotendeels verstrikt in eindeloze afwikkelingen en/of kampen met grote gezondheidsproblemen. Zij kunnen in alle redelijkheid niet actief zijn tijdens hun verblijf bij ons. We trachten ze zo goed mogelijk door te verwijzen naar andere meer aangepaste structuren.

We stellen jaar na jaar vast dat het profiel van de bewoner verandert. Hun geestelijke stabiliteit stelt ze niet altijd in staat om zich aan te passen aan ons vrij streng pedagogisch project dat op socio-professionele inschakeling gericht is.

EEN PASSENDE INSTAP IN HET ACTIEVE LEVEN VOOR IEDEREEN

Kader voerde een Artikel 60-contract uit in onze centrale winkel en werd 1 keer per week opgevolgd bij de Cel Tewerkstelling, eerst intensief en daarna autonoom. Meteen na afloop van zijn contract bij Spullenhulp kon hij een contract afsluiten als verkoper bij Kiabi (Docks Bruxsel), eerst halftijds voor bepaalde duur, daarna voltijds en nu voor onbepaalde duur.

EEN ARBEIDSCONTRACT VOOR MENSEN DIE OCMW-STEUN KRIJGEN

Met dat zelfde doel voor ogen om mensen aan het werk te zetten, werken wij samen met de OCMW's sinds de 'artikel 60'-bepaling ingevoerd werd. Deze maatregel om de tewerkstelling te bevorderen, maakt het de OCMW's mogelijk om zelf werkgever te zijn en hun begunstigden werk aan te bieden in hun eigen instelling of bij een externe organisatie die financieel tussenkomt in het inkomen van de persoon.

Het is aan de ene kant de bedoeling dat die mensen zo (weer) recht krijgen op een werkloosheidsuitkering en aan de andere kant om ze beroepservaring bij te brengen, zodat ze door de ervaring die ze in deze periode opdeden, vast werk kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

Hoewel het werkkader dat wij aanbieden soepeler is dan in een klassiek bedrijf, moeten we er toch zo dicht mogelijk bij aanleunen en dezelfde regels toepassen, zodat de werknemer zich ook snel kan aanpassen aan het werkkader bij een toekomstige werkgever. Tegelijk helpen wij ze om een realistisch herinschakelingsproject uit te voeren. Zo bieden we ze onder meer de mogelijkheid om opleidingen te volgen, door ze aan te sporen om hun licht op te steken bij onze Cel Tewerkstelling.

HERINSCHAKELING

Voorziene 'Artikel 60'-posten

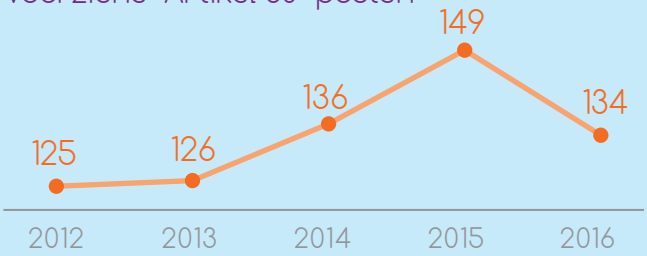

Bezettingsgraad

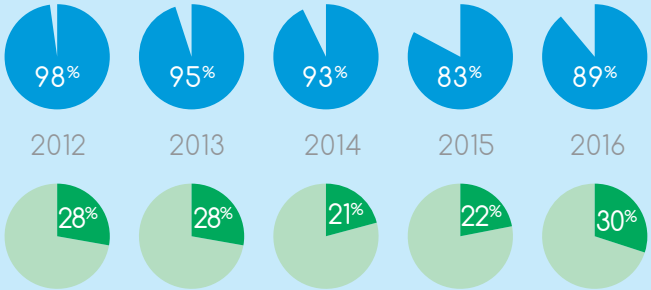

Percentage tewerkstelling / opleiding

DE OPVALLENDE CIJFERS

In 2016 hebben we het aantal 'Artikel 60'-posten teruggeschroefd. Wij hebben het al enkele jaren moeilijk om alle posten voor dit type contract in te vullen in onze activiteiten. Daarom trachten we de publieksgroepen die wij begeleiden in onze professionele activiteiten te diversifiëren.

Op de 134 geplande 'Artikel-60'-posten werden er uiteindelijk 11 ingenomen door andere types van contracten en begeleiding (AGM-maatregel voor jongeren, begeleiding van mensen met een handicap, ...).

VRIJWILLIGERSWERK

Omdat wij overtuigd zijn dat een professionele activiteit bijdraagt tot het algemeen welzijn van de mens, onthalen wij in onze structuren vrijwilligers met zeer diverse achtergronden: werklozen of OCMW'ers, gepensioneerden, mensen die arbeidsongeschikt zijn, enzovoort. Of ze nu een eerste beroepservaring willen opdoen of bezig willen zijn of werk willen vinden in onze vereniging, het opmerkelijke is vooral hun verscheiden profielen, net zoals ze ook heel diverse redenen hebben om naar ons toe te komen! Velen zoeken sociaal contact, maar vooral een plaats in de maatschappij, zingeving, een werkkader en erkenning. De motivatie verandert geleidelijk. Iemand die komt om hulp te krijgen, wordt met de tijd en de ervaring iemand die ons helpt. Het is dus nooit eenrichtingsverkeer!

Alvorens hij geactiveerd wordt, heeft de vrijwilliger een gesprek met een maatschappelijk werker. Deze zal hem de vereniging voorstellen en de praktische werkwijzen bespreken. Naargelang de beschikbaarheden kan de vrijwilliger kiezen welke activiteit hij wil uitoefenen, en ook zijn uren. Vrijwilligers presteren gewoonlijk twee keer of vier keer vier uur per week. Wij bieden ze tegelijk een luisterend oor, administratieve steun en doorverwijzing naar andere diensten indien nodig.

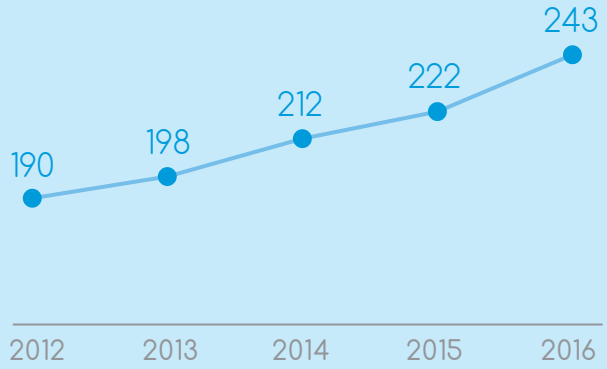

ACTIEVE VRIJWILLIGERS

DE OPVALLENDE CIJFERS

Het aantal vrijwilligers neemt al enkele jaren voortdurend toe. Wij zijn altijd op zoek naar vrijwilligers en de bouw van ons nieuw sorteercentrum versterkt die trend zelfs nog. Onze behoeften op het vlak van vrijwilligers zijn momenteel nog niet ingevuld. Laten we hopen dat hun aantal blijft stijgen zoals de voorbije jaren het geval was!

Ruim een derde van onze medewerkers zijn 60-plussers, op de voet gevolgd door de 40- tot 60-jarigen en daarna jongere. Wij verwelkomen ook adolescenten die schoolmoe zijn, leerlingen op inleefdag, studenten-stagiairs, jongeren die een burgerdienst vervullen, maar ook werknemers van bedrijven die hun vrijwilligersdag bij ons doorbrengen. 60% werkt in onze tak sociale economie, vooral in de regionale winkels en in onze centrale winkel in Elsene, en vervolgens in onze textielboetieks in Brussel.

EEN PLATFORM OM WERK TE ZOEKEN

Omdat veel van onze bewoners het moeilijk hebben om werk te vinden tijdens hun verblijf in een onthaaltehuis, omdat de arbeidsmarkt nog altijd niet echt openstaat voor laaggeschoolden, omdat ons gestigmatiseerd en kwetsbaar publiek niet vertrouwd is met hoe het er echt aan toegaat in de arbeidswereld en omdat wij willen dat iedereen blijvend zelfredzaam wordt, helpen wij al wie in contact komt met onze structuren om werk te vinden.

Via onze cel tewerkstelling werken wij mee aan hun globaal socio-professioneel herinschakelingsproject. Wij stellen een professionele balans op en bepalen daarna samen met hen hun professioneel project. Wij werken ook werkmiddelen uit en stippelen een strategie uit om werk te zoeken, naargelang hun project. In 2016 werd in ons sorteercentrum naast de ruimte in de Amerikaansestraat een gloednieuwe tewerkstellingsruimte ingericht. Deze twee lokalen zijn met computers ingericht, zodat de vroegere bewoners en andere begunstigden een cv en een motivatiebrief kunnen opmaken en toegang hebben tot de online vacatures. Ze worden omkaderd door een verantwoordelijke die ze helpt met deze stappen.

Nadat ze heel wat ervaring opdeed in de verkoop wilde Isabelle een nieuwe weg inslaan in de socio-professionele sector. Zo werd ze vrijwilligster bij de Cel Tewerkstelling, om zich vertrouwd te maken met het milieu van de sociale economie en ervaring op te doen in de sector. Drie maanden later werd ze aangeworven in een lokale missie in Brussel als werkconsulente voor een vervanging. Dit werd gevolgd door een contract als projectbeheerder in een opleidingscentrum voor volwassenen. Ze werkt vandaag als consulente bij Actiris.

TEWERKSTELLINGSPLATFORM

Aantal begunstigden

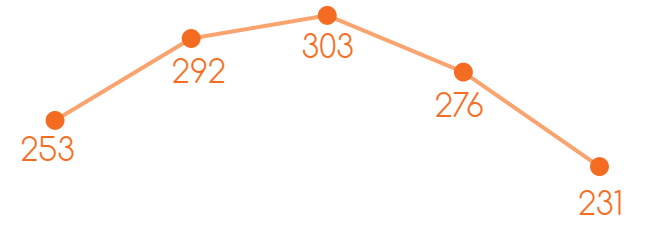

Percentage tewerkstelling/
in opleiding

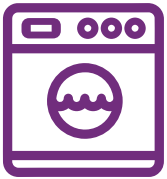

EEN ERKENDE OPLEIDING TOT HERSTELLER VAN HUISHOUDTOESTELLEN

Omdat wij ons publiek van begunstigden de mogelijkheid willen bieden om beroepservaring op te doen en ze beter inzetbaar willen maken, hebben wij in 1993, met steun van de Europese Commissie, een opleidingscentrum opgericht.

Sindsdien werkt het centrum met steun van de Franse Gemeenschapscommissie, het Europees Sociaal Fonds, Actiris en Bruxelles Formation.

Wij organiseren twee keer per jaar een theoretische en praktische opleiding van 13 maanden tot hersteller van grote huishoudtoestellen en elektromechanica. In 2016 werden 30 stagiairs onthaald, die lessen Nederlands, basiswiskunde, elektriciteit en elektromechanica volgden. De lessen worden onmiddellijk in de praktijk gebracht in onze werkplaats, tijdens sessies waarin de stagiairs aan defecte machines werken (koelkasten, wasmachines, enzovoort) en leren om ze te herstellen.

Deze machines worden daarna in onze winkels verkocht.

Op het eind van elke sessie moeten de stagiairs voor een jury komen. Deze bestaat uit interne medewerkers en verantwoordelijken van partner-bedrijven. Deze jury stelt ze dan vragen, zowel over de theorie als over de praktijk. Wie in deze proef slaagt, mag 152 uur stage lopen (een praktische bedrijfsopleiding). Na deze inleefstage leveren wij een getuigschrift van beroepsbekwaamheid af, dat bewijst dat ze elektrische toestellen kunnen herstellen.

HORIZON

aantal stagiairs

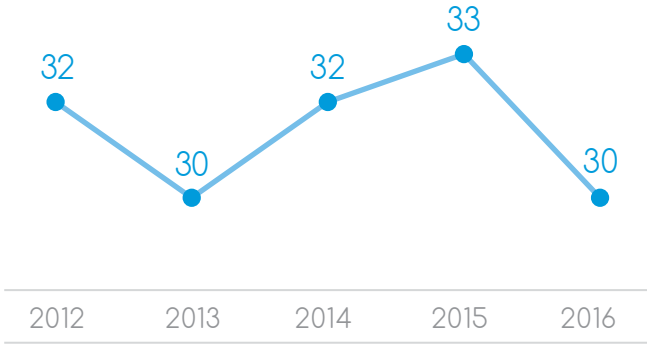

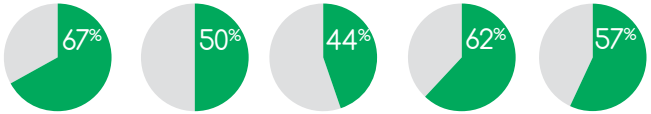

percentage tewerkstelling/
in opleiding

1 erkend atelier
voor opleiding door tewerkstelling

1 coördinator

3 opleiders

30 stagiairs

120 uren praktische inleving bij bedrijven

120 uren vakgericht Nederlands*
* in partnerschap met Bruxelles Formation

712 uren theoretische opleiding

835 uren praktische opleiding

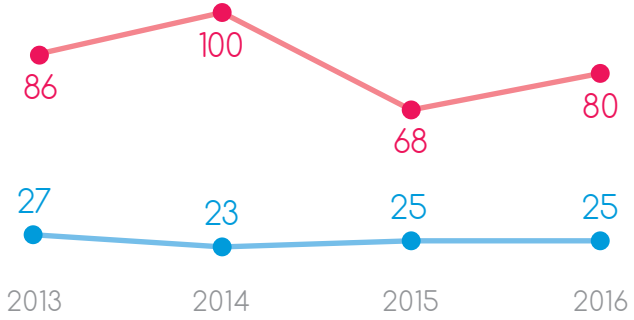

WERKSTRAFFEN EN GEMEENSCHAPSDIENST

aantal werkstraffen

aantal prestaties als gemeenschapsdienst

EEN PLEK VOOR DE UITVOERING VAN EEN WERKSTRAF OF EEN GEMEENSCHAPSDIENST

In samenwerking met de diensten die de alternatieve gerechtelijke maatregelen omkaderen en de diensten voor opvoedkundige en filantropische prestaties, onthalen wij volwassenen en minderjarigen die een werkstraf opgelegd kregen. Deze maatregel biedt een alternatief voor gevangenisstraf en/of boetes en wil de betrokkenen de mogelijkheid geven om de schade die ze anderen berokkenden, symbolisch te herstellen met onbezoldigde prestaties voor de maatschappij.

Elke betrokkene, hoeveel uren hij ook moet presteren, wordt in ieder geval opgenomen in een team naargelang zijn opleiding, zijn competenties en zijn beschikbaarheid, zonder enige vorm van discriminatie of oordeel.

De diensten omkadering van de alternatieve gerechtelijke maatregelen (AGM) melden ons volgende redenen voor de daling van het aantal dienstverleners: de profielen liggen alsmaar verder af van de arbeidsmarkt, psychiatrische problemen komen alsmaar vaker voor, het ontbreekt meer en meer aan een goede arbeidshouding ... Er loopt momenteel blijkbaar een denkoefening bij dergelijke diensten rond deze problematieken.

1.3

Sleutels voor een zinvol actief en sociaal leven

Een nieuw sociaal en ontspanningsleven

Bestaansonzekerheid is niet alleen een materiële en logistieke kwestie. Afzondering en eenzaamheid doen erg lijden en helpen de persoon in kwestie hoegenaamd niet om zijn leven zelfstandig op te pakken. Daarom werken we ook aan het smeden van sociale banden voor al onze begunstigden.

L'Aire de Rien, ons sociaal café dat erkend is als dagcentrum, bestaat nu al acht jaar. Het ligt in Sint-Gillis en kan 80 personen onthalen. Met zijn bar zonder alcohol, zijn kleine tafeltjes, zijn keuken, zijn kickertafel, zijn zithoeken verwelkomt dit dagcentrum vooral de vroegere bewoners van onze twee onthaaltehuizen, gebruikers van het Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure, maar ook meer en meer anderen die ooit met Spullenhulp te maken kregen.

DE CIJFERS VAN DE ACTIVITEITEN

Wij organiseren gemiddeld 15 activiteiten per maand in of buiten het lokaal. Door hun financiële moeilijkheden zouden veel van onze gebruikers zich zoveel activiteiten niet kunnen veroorloven als wij niet een deel van de prijs op ons zouden nemen.

Wij organiseren vaak animatie dag per dag om maximaal in te spelen op de vraag van de gebruikers. Maar in ons dagelijks werk trachten we er wel voor te zorgen dat de gebruiker leert plannen, de organisatie van een activiteit kan een werkmiddel zijn ... inschrijven, op tijd betalen, op tijd komen, het zijn allemaal noties die ze soms kwijt zijn.

Marie, Maryse, Marie-Claire en Hélène doen sinds enkele jaren mee aan de workshops van Spullenhulp. De redenen van dit succes? "*De groep, de lesgeefster, het contact met de natuur.*" Ze herontdekken er het plezier van het leren, maar krijgen ook weer zelfvertrouwen. Sommigen stelden vast dat ze heel wat minder verlegen waren dan ze zelf dachten. "*Ik durfde nooit iets te zeggen, ik dacht dat ik dom was. Maar ik merk nu dat ik toch wel veel kan onthouden.*" En deze vijftigster barst in lachen uit bij het idee dat ze zich toch wel 'nogal slim' vindt.

Het is dus nooit te laat voor een hernieuwd vertrouwen, een sociale band en creativiteit!

THEATERWORKSHOP L'AIRE DE RIEN

In 2016 voerden de begunstigden van de diensten Een Eigen Dak en het Sociaal Centrum E.H. Froidure een toneelstuk op in L'Aire de Rien. Dit stuk is een gezamenlijke creatie en het resultaat van workshops die enkele maanden liepen.

We startten met vijf proefsessies. Na afloop van deze reeks kozen 12 deelnemers ervoor om verder te doen en een echte voorstelling uit te werken.

De methode: het stuk opzetten met de deelnemers en voor de deelnemers. Uiteindelijk brachten we de première, na enkele maanden repeteren, in L'Aire de Rien. Daarna konden we, dankzij partnerships via Artikel 27 (trouwens financier van het project) ook gaan spelen in het cultureel centrum Jacques Franck in Brussel. En we gaven ook voorstellingen in het sorteercentrum van Spullenhulp in Anderlecht, in Luik en in het Théâtre National in Brussel.

Onze acties in het kort

ONTHAALTEHUIS VAN SPULLENHULP
Huisvesting van 120 volwassen mannen

ONTHAALTEHUIS @HOME 18-24
Huisvesting van 15 jongvolwassenen, tussen 18 en 24

EEN EIGEN DAK
Dienst voor thuisbegeleiding

CENTRUM VOOR SOCIALE OPVANG E.H. FROIDURE
Algemene sociale dienst in Brussel en Luik

SOCIALE KRUIDENIERSWINKEL
Dagelijkse voedselhulp

L'AIRE DE RIEN
Sociaal café, socioculturele animatie

HORIZON
Atelier voor opleiding door tewerkstelling in elektromechanica

SYNER'SANTÉ
Sociale, medisch-psychologische opvolging van verslaving

DIENST INSCHAKELING EN CEL TEWERKSTELLING

2

ONZE MIDDELEN

De sociale economie

INZAMELEN → SORTEREN → VERKOPEN

4 grote doelstellingen

Onze economische activiteit, die het grote publiek goed kent, is eerder ons vak dan onze missie. Het hoofddoel is middelen genereren om onze sociale acties te financieren. De activiteiten in het inzamelen, sorteren en verkopen van giften zijn ook sociale en milieu-missies als dusdanig.

1. Middelen genereren voor onze sociale acties
2. Een platform aanleggen voor de inschakeling van een publiek dat ver af staat van de arbeidswereld
3. Mensen met weinig middelen in staat stellen om goederen van kwaliteit te kopen voor een lage prijs
4. Bijdragen tot een verantwoordelijk beheer van het milieu en van ons afval

2.1

De sociale economie

De inzameling van de giften

ton ingezamelde giften

gratis ophaling
aan huis

komt uit Brussel

aflevering in de containers

85%
textiel

kledingcontainers in België

aflevering
in onze 27 winkels

Wij maken deel uit van het netwerk **RESSOURCES**, de federatie van sociale-economiebedrijven die actief zijn in afvalvermindering door de recuperatie of het hergebruik en de nuttige toepassing van de hulpbronnen.

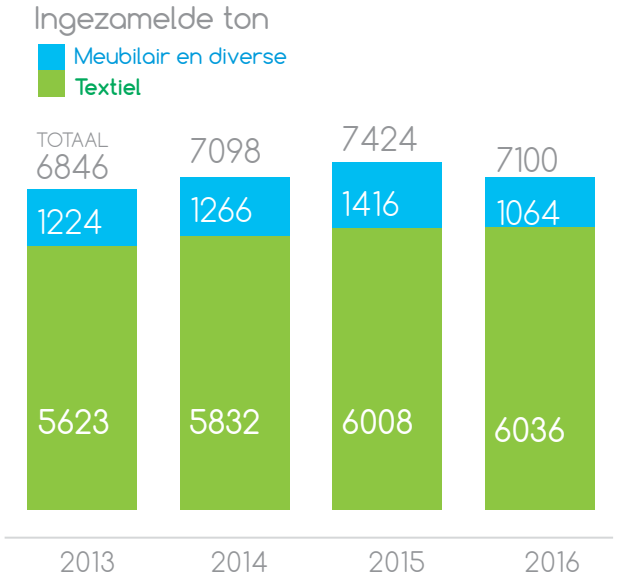

Dat er minder meubilair werd opgehaald, is te verklaren door het feit dat de behoeften inzake het transport tussen onze vestigingen toenamen. Het team dat voor dit intern transport instaat, was dus niet meer beschikbaar om ophalingen aan huis te doen. In 2017 voegen wij een extra team toe om hieraan te verhelpen.

DE INZAMELING VAN DE GIFTEN

Type inzameling

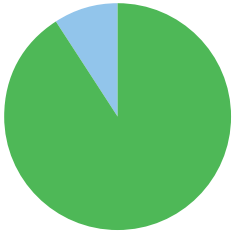

9%
Afgifte in de winkel en ophalingen

91%
Kledingcontainers

2016

TEXTIEL

Voor textiel beschikken wij over een uitgestrekt netwerk van 846 inzamelpunten in heel België. Ze zijn geografisch als volgt gespreid (stabiele verdeling sinds 2014):

- 266 in Brussel
- 161 in Vlaanderen
- 419 in Wallonië

Op sommige adressen staan er meerdere bollen of bakken. In 2016 hebben we ook verder de inzameldozen Collect'IN geplaatst in onze winkels en bij partners. Op deze manier kunnen wij de kwaliteit iets verhogen omdat deze containers binnen in gebouwen staan (beschut tegen de weersomstandigheden en vandalisme). Dit maakt ook dat de schenkers binnenkomen op onze verkooppunten en dat smeedt dan weer een lokale band tussen de schenkers en onze verkoopteams.

We sluiten ook partnerships met grote merken, die schenkers uitnodigen om hun kleding en ander textiel naar de winkels te brengen, ten voordele van Spullenhulp, soms in ruil voor een aankoopbon. Wij danken in dat kader Carrefour, INNO, Point Carré, Makro, Caméléon en Ikea voor hun acties en steun.

Tot slot konden wij, dankzij onze samenwerking met Net Brussel vier bollen ondergronds plaatsen. Dat verbeterde alweer de kwaliteit van de giften en verkleint de risico's van vandalisme.

NIET-TEXTIELPRODUCTEN

15% van de producten die wij inzamelen, is geen textiel. Het betreft meubels, speelgoed, boeken, siervoorwerpen, vaatwerk, kleine en grote huishoudtoestellen. Deze giften kunnen rechtstreeks worden afgeleverd bij vijf van onze winkels of, vanaf een zeker volume, ook gratis door onze teams aan huis opgehaald worden.

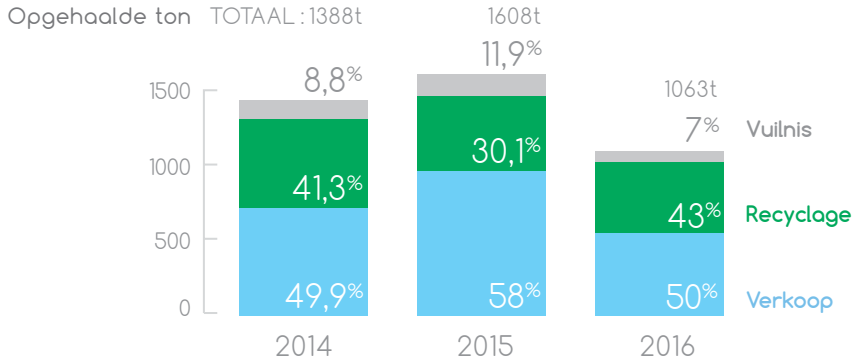

PARTNERSHIPS NMBS EN BPOST

Enkele jaren geleden al sloten we een partnership met bpost en de NMBS, om hun voorraad verloren voorwerpen en niet-opgevraagde pakketten toch nog nuttig toe te passen.

In de voorbije vijf jaar vertrouwde de NMBS ons 21 ton toe die gevonden werd in de stations en op de treinen. Dankzij bpost konden we in 2016 dan weer zowat 10 ton pakjes ophalen die hun bestemmelingen nooit kwamen halen.

2.1

De sociale economie

Giften sorteren en herstellen

Alle ingezamelde giften worden gesorteerd. We delen deze giften op in verschillende categorieën, op basis van het tweede leven dat we ze kunnen geven.

Bepaalde categorieën worden enkel gesorteerd, zoals kledingstukken, terwijl andere getest en hersteld worden, zoals huishoudtoestellen, fietsen of computermateriaal.

Meubels worden niet hersteld, maar gaan naar de fabriek, vanwaar ze naar de winkels worden vervoerd.

Een tweede leven voor

40% Boeken

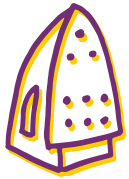

30% Kleine huishoud-toestellen

30% Grote huishoud-toestellen

60% Brocante

55% Speelgoed

57% Kleding

BROCANTE

Vandaag herstellen wij alleen nog maar bepaalde categorieën van producten die we krijgen: fietsen, kleine en grote huishoudtoestellen, speelgoed, nieuwe technologieën (gsm, tablet, smartphone, leestoestellen, ...) en computermateriaal (in partnerschap met de VZW Tac Tic). Dat gebeurt in gespecialiseerde ateliers die alles testen en herstellen wat kan. Zo worden tal van stukken van defecte apparaten toch nog in andere toestellen gebruikt.

NUTTIGE TOEPASSING VAN HET TEXTIEL

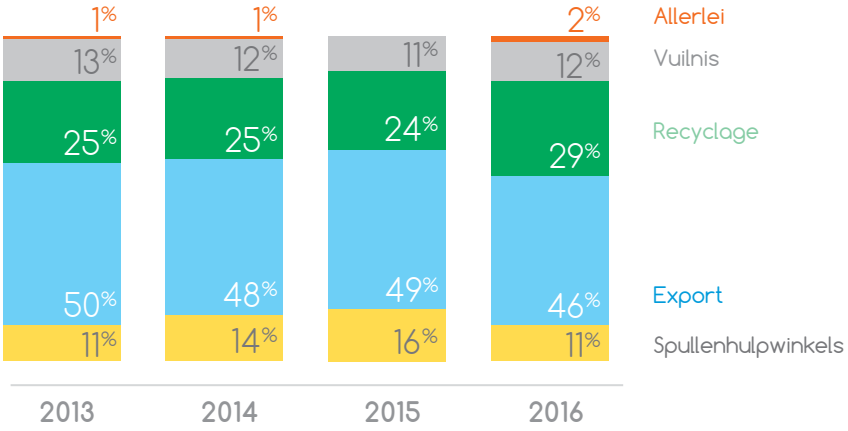

TEXTIEL

De verdeling van het gesorteerde textiel bleef relatief stabiel. Niettemin neemt de concurrentie op de tweedehandsmarkt alsmaar toe, wat zich vertaalt in een meer drastische selectie van de artikels.

2.1

De sociale economie

Kwalitatieve verkooppunten

Met 27 verkooppunten in Brussel en in Wallonië is Spullenhulp vandaag bekend en erkend als een handelsmerk voor de verkoop van tweedehandskleding, -meubilair en -voorwerpen voor een zacht prijsje, het hele jaar door.

In 2016 openden wij zeven nieuwe winkels en verhuisden we onze winkel aan de Waversesteenweg in Etterbeek naar een grotere en meer comfortabele ruimte, enkele huizen verder dan de vroegere winkel.

De forse stijging van onze omzet in 2016 is toe te schrijven aan de opening van de vele nieuwe verkooppunten, maar ook aan de algemene goede prestaties van onze al bestaande textielwinkels.

WAAROM NIEUWE WINKELS?

Met de opening van ons nieuw sorteercentrum meer dan een jaar geleden, hebben we onze sorteercapaciteiten opgetrokken en de voor verkoop beschikbare voorraden verhoogd. De opening van extra winkels was dus het logische gevolg, om deze voorraden doeltreffend af te zetten en zo onze doelstellingen nog beter te halen.

- 22 textielwinkels, waarvan één voor kinderen en één voor vintage,
- 1 winkel voor de verkoop en herstelling van fietsen,
- 4 algemene winkels met meubels, huishoudtoestellen, kleding (in Brussel, Waver, Namen en Luik).

OPBRENGST UIT DE SOCIALE ECONOMIE

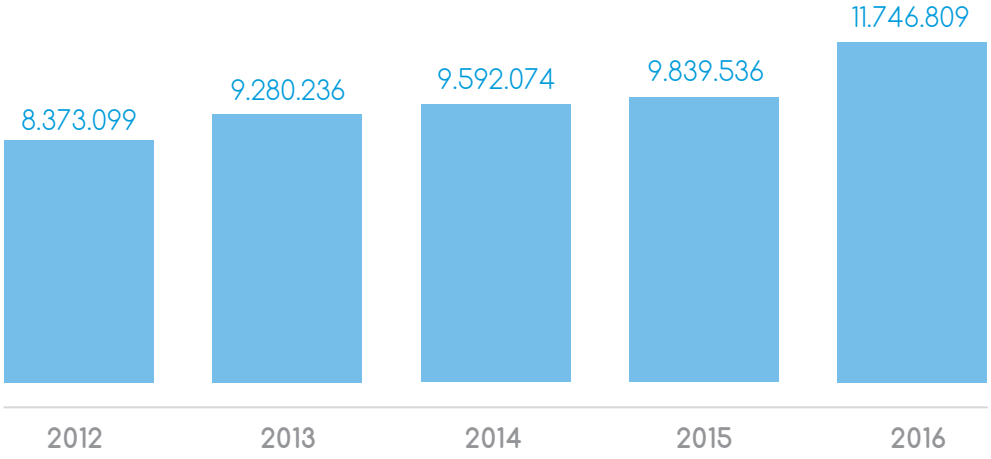

2.2

Fondsenwerving

Ook al zijn we door onze activiteiten in de sociale economie zelfstandig, toch kunnen we niet zonder de financiële hulp van particulieren en bedrijven, om het hoofd te bieden aan onze uitgaven en om onze opdrachten concreet te kunnen invullen.

Wij danken al onze schenkers, zowel eenmalige als geregelde, uit de grond van ons hart. Zonder hun steun zouden we nooit zoveel opdrachten tegelijk kunnen vervullen.

We stellen met genoegen vast dat de totale som van de giften iets stijgt, een primeur sinds 2012. In 2016 besloten zowat 800 nieuwe mensen om onze sociale acties te steunen.

Spullenhulp is vooral bekend voor de inzameling van giften in natura en weinig Belgen weten dat wij ook veel rechtstreekse financiële steun nodig hebben om te kunnen werken. Vandaag vertegenwoordigen deze giften bijna een derde van de overdracht die wij elk jaar doen naar onze sociale acties!

We hopen dat onze inspanningen om onze zaak meer in de kijker te plaatsen, nieuwe schenkers zal aanzetten om zich bij ons aan te sluiten!

EVOLUTIE VAN DE FINANCIËLE GIFTEN

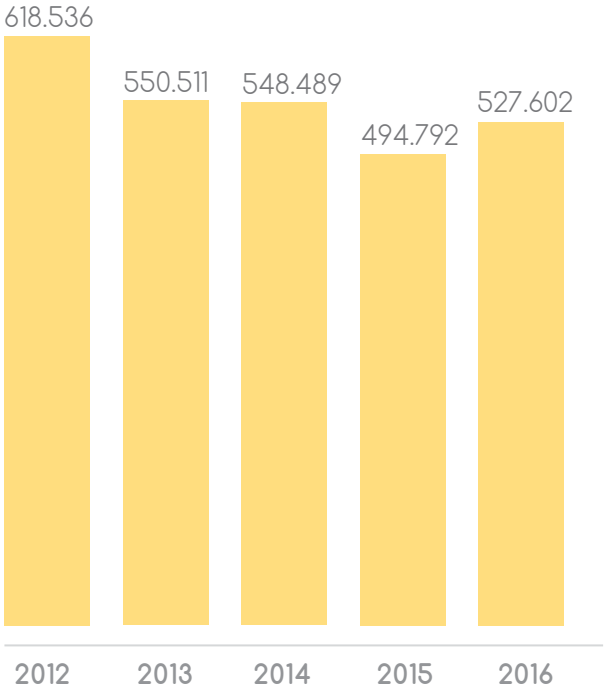

AANTAL SCHENKERS

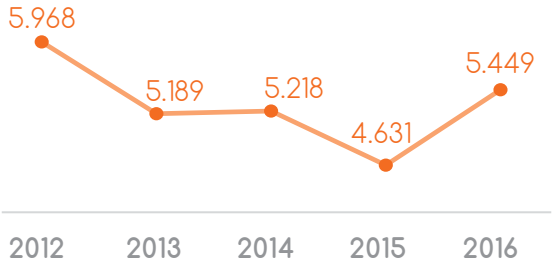

GEMIDDELDE GIFT

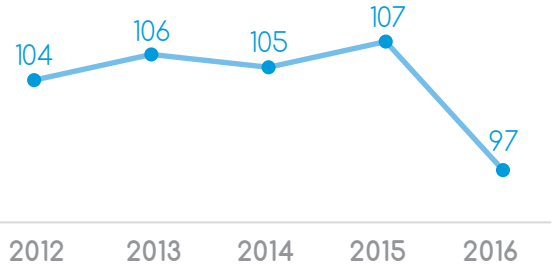

2.3

Overheidssteun

VZW	STATUUT / SUBSIDIËRENDE MACHT
Onthaaltehuis Van Spullenhulp	Erkend en gesubsidieerd door de FGC[4]
Onthaaltehuis '@Home 18-24'	Erkend en gesubsidieerd door de FGC, Gesteund door het ESF[5]
Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure Brussel	Erkend en gesubsidieerd door de GGC[6]
Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure Luik	Geen enkele erkenning noch subsidie
Een Eigen Dak	Dienst voor psychosociale, administratieve of budgetbegeleiding aan huis. Erkend en gesubsidieerd door de GGC[6]
L'AIRE DE RIEN	Dagopvangcentrum[7]
HORIZON (SH)	Atelier voor Opleiding door Tewerkstelling Gesteund door de FGC, het ESF, Actiris en Bruxelles Formation

4. FGC: Franse Gemeenschapscommissie
5. ESF: Europees Sociaal Fonds
6. GGC: Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel – Hoofdstad
7. Erkend bij Besluit van de FGC van 18/12/2008

Financiële resultaten

Financiering van de sociale acties - 2016

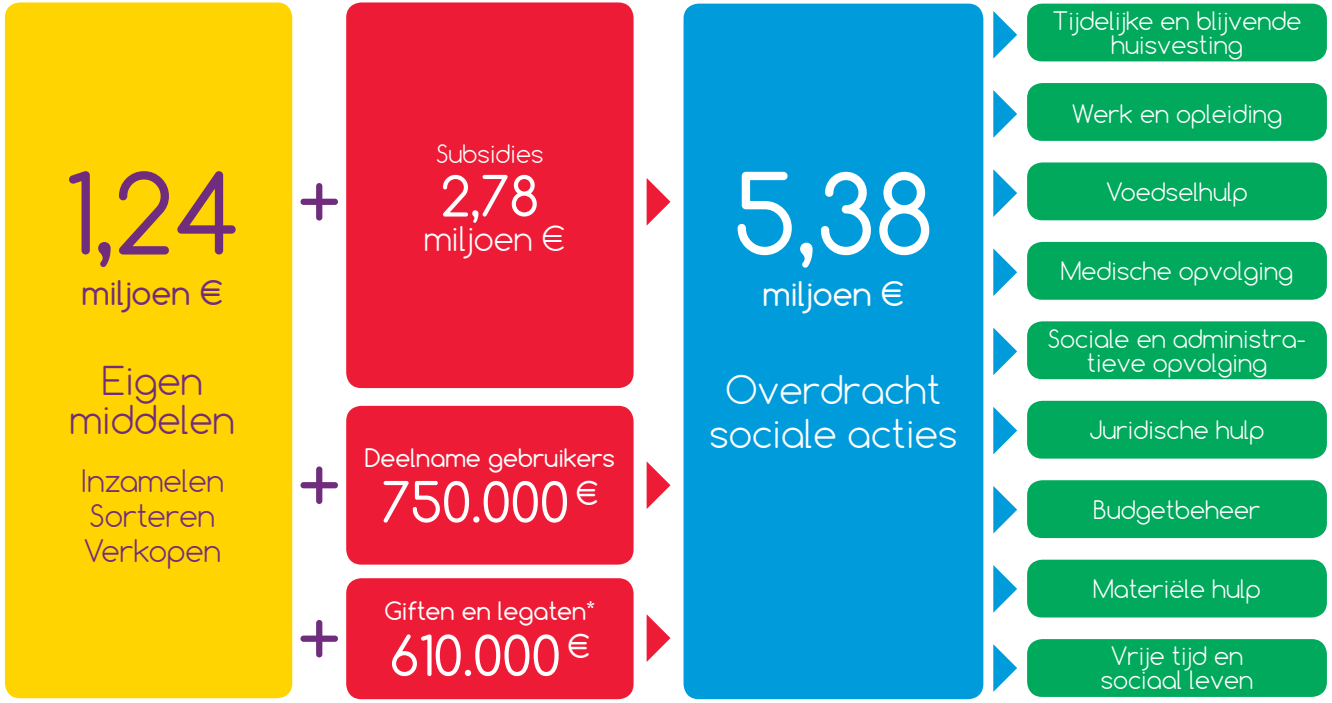

*enkel de legaten van minder dan 100.000€

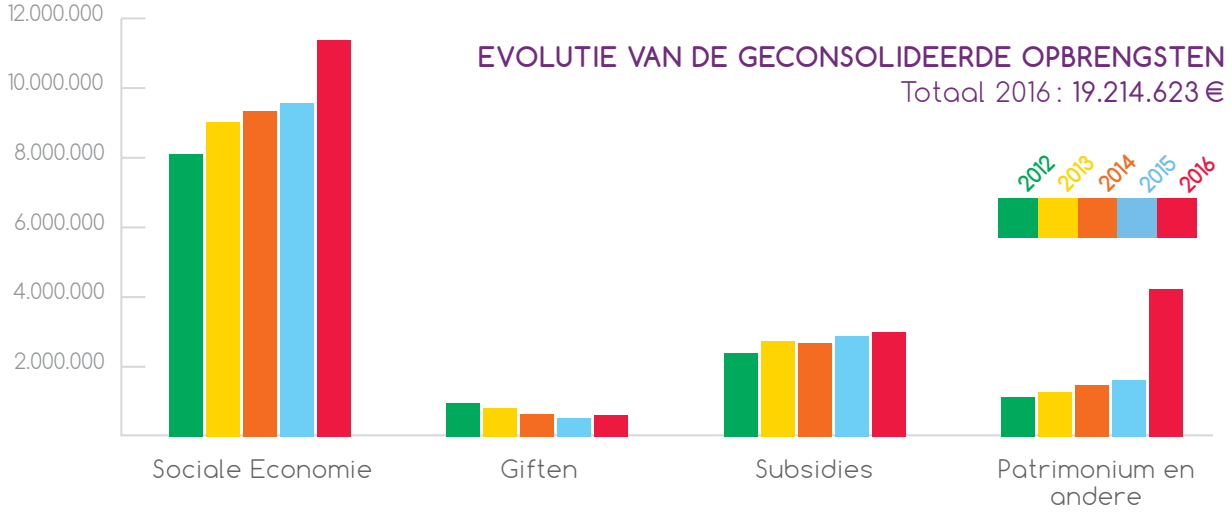

Dit jaar geeft de evolutie van onze opbrengsten ons drie belangrijke inlichtingen:

• De opbrengsten uit onze activiteiten in de sociale economie namen sterk toe. Dat is toe te schrijven aan de opening van zes nieuwe winkels in Brussel.

• Nadat ze vier jaar op rij daalden, gaan de giften weer naar boven.

• De opbrengsten uit ons patrimonium groeiden fors aan in 2016. Dat is te verklaren door twee uitzonderlijke gebeurtenissen: de verkoop van het gebouw in Sint-Pieters-Leeuw waar ons vroeger sorteercentrum was ondergebracht enerzijds en de meerwaarde uit de realisatie van geërfde effecten anderzijds.

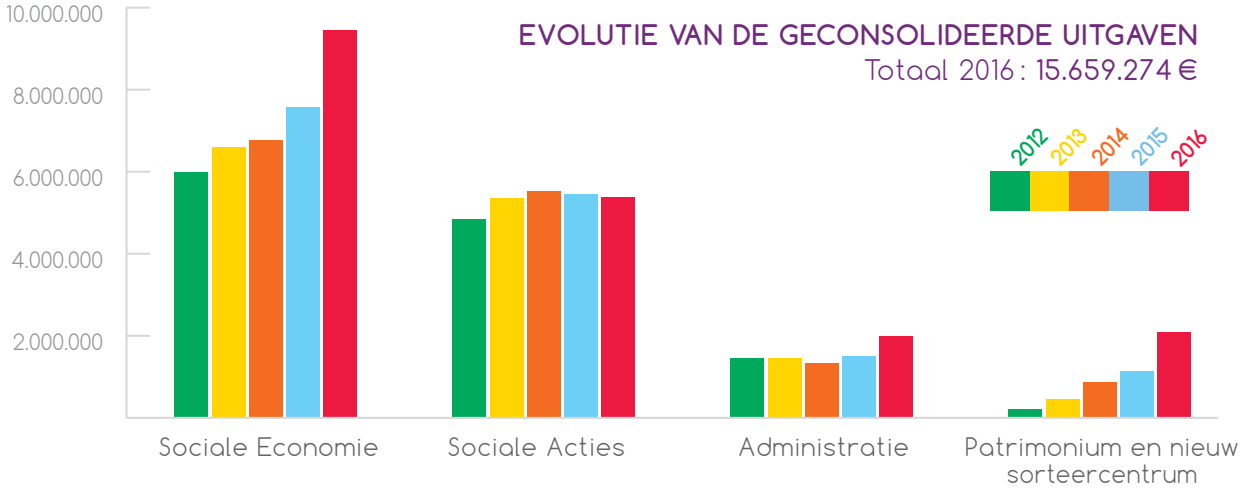

De hogere uitgaven in de sociale economie zijn het gevolg van de opening van zes winkels in Brussel, waarvoor veel meer personeel moest ingezet worden. Dat vertaalt zich in een fikse groei van de loonuitgaven.

De opening van ons nieuw sorteercentrum leidde tot meer uitgaven voor personeel en investeringen in materiaal.

3

ONZE ERVARING ANALYSEREN EN DELEN

Évaluer la performance sociale
Enjeux socioéconomiques et
défis méthodologiques
Anaïs Périlleux

3.1

Onze ervaring analyseren en delen

De Spullenhulp-leerstoel

We meldden u vorig jaar de instelling van een universitaire leerstoel in partnerschap met het interdisciplinair onderzoekscentrum CIRTES (UCL). De bedoeling was om een beter inzicht te krijgen in de problematiek die aan de sociale economie verbonden is, om zo de sociale en economische duurzaamheid van de sociale ondernemingen te bevorderen. Als eerste thema werd de beoordeling van de sociale impact van onze onderneming aangekaart.

Waarom voor dit thema kiezen? Ten eerste is het van cruciaal belang om de prestatie van onze sociale opdrachten te meten om te garanderen dat ze doel treffen. Ten tweede zal ons dit helpen om de juiste beslissingen te nemen en zo onze werkwijzen te verbeteren. Ten derde zal het ons een zeker legitimiteit geven ten opzichte van onze openbare en private partners.

Wat geeft dat in de praktijk? Omdat onze sociale acties zo uitgebreid zijn, hebben we het onderzoek moeten toespitsen op het belangrijkste sociaal project van onze vzw, namelijk het Onthaaltehuis. Dus werd de sociale impact van een verblijf in het Onthaaltehuis op de bewoner onderzocht.

Na een peiling bij de verschillende betrokkenen, bepaalden we welke effecten moesten gemeten worden: de sociaal-economische effecten, de effecten inzake de verwerving van competenties, de lichamelijke en gezondheidseffecten, de psychologische effecten en het effect 'sociaal netwerk'.

Daarna was het zaak om de gepaste indicatoren vast te leggen en een methode te kiezen. Na de analyse van de haalbaarheid en de relevantie van de mogelijke methodes, kozen we voor de inzameling van gegevens vooraf en nadien, via een vragenlijst.

Na een vruchtbare testfase en de verbetering van de vragenlijst op basis van de feedback die we kregen, is de inzameling van gegevens nu ten volle gestart.

Op termijn zal de analyse van deze gegevens mogelijk maken om de verschillende indicatoren in de tijd te vergelijken en hun evolutie te beoordelen. We hopen op de eerste analyses in de loop van 2017.

Colloquium 2016
"De sociale prestatie beoordelen: kans of bedreiging voor de sociale ondernemingen?"

Op 9 november 2016 vond bij de UCL een colloquium plaats om de vorderingen te schetsen in het onderzoek van Dr. Anaïs Périlleux.

Wij zijn opgetogen over de grote belangstelling voor dit colloquium. Er waren zowat honderd toehoorders uit de academische wereld, van Spullenhulp en uit de algemene sector van de sociale economie. Dit colloquium gaf het publiek toelichting bij de problematiek in verband met het meten van de sociale prestatie en ging ook in op het belang om rekening te houden met deze prestatie bij de sociale ondernemingen.

U wil er graag meer over weten? Er is een volledige nota (in het Frans) beschikbaar op onze website:

petitsriens.be/analyser-et-partager-notre experience/colloque/

Bezoeken aan ons sorteercentrum

Op basis van het principe dat het voorbeeld tot verandering leidt, verwelkomen wij altijd graag groepen die ons sorteercentrum komen bezoeken. We stellen er het model van de sociale economie op de wijze van Spullenhulp voor en bezoeken dan het centrum, met onderweg uitleg over het sorteerparcours van het textiel en de voorwerpen. Zo willen wij onze sociale missies promoten om de bezoekers bewust te maken van de sociale, economische en milieu-uitdagingen die zich voor ons stellen.

Deze bezoeken zijn voor groepen van 10 tot 30 personen, vanaf 12 jaar. Ze komen meestal van scholen, maar niet alleen, want we kregen ook bezoek van verenigingen of professionele groepen. In 2016 kregen we meer dan 600 belangstellenden over de vloer.

Dit jaar werkten we mee aan de actie "Open Bedrijvendag". Op die dag kwamen bijna 700 mensen nader kennismaken met ons sorteercentrum. Met de medewerkers van Spullenhulp als gids en in een gezellige sfeer (foodtruck, creatieve workshops, goed gevulde bar, pop-upwinkel, ...), kregen de bezoekers uitgebreid uitleg over onze installaties.

Interesse?

Aarzel niet en neem contact met ons op om een bezoek te organiseren!

Contactpersoon

Nicolas Stinglhamber
0496/26.83.88
nicolas.stinglhamber@petitsriens.be

4

HOE KUNT U ONS STEUNEN?

Met een gift

Een financiële gift

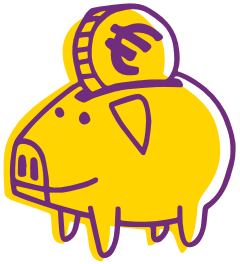

U kunt een storting doen of een doorlopende opdracht geven:

via de rekening BE71-0000-1437-2669

• Wij garanderen dat 100% van uw giften rechtstreeks onze sociale opdrachten financieren en dat geen enkele gift wordt besteed aan interne werkingskosten.

• De VZW Spullenhulp heeft de erkenning van het Ministerie van Financiën voor de aflevering van een fiscaal attest. U ontvangt dit automatisch voor elke gift van minimaal 40 € per jaar.

• De VZW Spullenhulp is lid van de VEF – Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving – en kreeg ook het "EF"-label. Dit betekent dat wij beantwoorden aan criteria betreffende de transparantie van de rekeningen, de duidelijkheid van de bestemming van de fondsen, de naleving van de wil van de schenker, enzovoort.

Vragen?

U kunt altijd terecht bij

Christine Rousseau
Verantwoordelijke Filantropie

christine.rousseau@petitsriens.be

0491 90 82 97

Met een gift

Een materiële gift

ONZE BOLLEN VOOR UW VERGETEN KLEDING

Wij beschikken over meer dan 800 bollen die in heel België verspreid staan. Ga naar één van onze inzamelpunten waarvan u de lijst vindt op www.spullenhulp.be.

Opgelet: pak uw giften goed in, in een afgesloten zak en bind schoenen aan elkaar met een veter of een elastiekje.

AFGEVEN IN DE WINKEL EN BIJ HET SORTEERCENTRUM

U kunt uw giften ook naar een winkel brengen!

Voor textiel zijn al onze winkels vandaag ook inzamelpunten! Ze zijn open van 10.30 tot 18 uur!

Voor al uw giften (textiel, meubilair en allerlei voorwerpen) is ons depot aan de Provooststraat 30-32 in 1050 Elsene open van maandag tot zaterdag, van 8 uur tot 18 uur en aan de Zuunstraat 69 in 1070 Anderlecht, van maandag tot donderdag van 7.30 tot 16 uur, op vrijdag van 7.30 uur tot 15.30 uur.

De winkels in Luik, Waver en Namen zijn van maandag tot zaterdag open van 10.30 tot 18 uur.

GRATIS OPHALING AAN HUIS

• Voor Brussel belt u naar 02/541 13 86, van maandag tot vrijdag, van 8 tot 17 uur.

• Voor de zone Waals-Brabant belt u naar 010/22 78 75, van maandag tot zaterdag van 10.30 tot 18 uur.

• Voor de zone Namen belt u naar 081/23.16.42, van maandag tot zaterdag, van 10.30 tot 18 uur.

• Voor de zone Luik belt u naar 04/341 70 65, van maandag tot zaterdag van 10.30 tot 18 uur.

• Formulier online beschikbaar op onze website www.spullenhulp.be

Met een bezoek aan onze winkels

Winkels in Brussel

Maandag - Zaterdag • 10:30 - 18:00 • Tel. 02 537 30 26

1000		11 Kleerkoperstraat	02 217 95 70
1000		145 Zuidstraat	02 502 58 47
1000		188 Hoogstraat 10:30-18:00 dinsdag-zondag	02 503 47 44
1020		191 de Wandstraat	02 268 24 99
1030		199-201 Helmetsesteenweg	02 248 16 18
1040		800 Waversesteenweg	02 647 34 83
1040		9-11 Stafhouder Braffortstraat	02 734 73 64
1050		**Centrale Winkel & Bike Paradise** 101 Amerikaansestraat	02 537 30 26 0492 583 469
1050		**Baby Paradise** 97 Amerikaansestraat	02 537 30 26
1050		**Retro Paradise** 105 Amerikaansestraat	02 537 30 26
1050		453 Boondaalsesteenweg	02 649 54 16
1050		106 Elsensesteenweg	02 512 88 72
1050		304-306 Elsensesteenweg	02 644 04 15
1060		149 Waterloosesteenweg	02 534 79 13
1070		129 Wayezstraat	02 520 20 55
1082		9 Schweitzerplein	02 463 58 67
1090		683 Jetsesteenweg	02 427 21 08
1140		918 Leuwensesteenweg	02 705 57 95
1180		160 Vanderkinderestraat	02 344 24 42
1180		38 Xavier De Bue straat	02 203 63 96
1190		27-33 Neerstalsesteenweg	02 377 92 35
1200		228 Georges Henrilaan	02 733 37 47
1210		29 Leuwensesteenweg	02 218 68 08
1950		17 Potaardestraat, Kraainem	02 767 07 14

Regionale Winkels

4000	Liège		Rue Féronstrée 81	04 221 29 96
			Rue Paul-Joseph Carpay 26	04 341 70 65
5000	Namur		Rue de Bomel 29	081 23 16 42
1300	Wavre		Rue Florimond Letroye 3	010 22 78 75

Textiel · Man · Vrouw · Kind · Baby · Baby Acc.

Speelgoed · Huwelijk · Retro · Huislinnen · Boeken · Allerlei

Meubilair · Computer · Huwelijk · Elektro · Fiets · Fournituren · Wol

Als lid van een team

Vrijwilligerswerk

Welk profiel u ook hebt of wat u ook graag doet, wij trachten altijd een functie voor u te vinden die aansluit op uw vaardigheden, terwijl u ons maximaal helpt.

Meer info kunt u aanvragen via **volontariat@petitsriens.be**

Stages

Stuur uw cv naar **stage@petitsriens.be**

Jobs

Spullenhulp heeft bijna 320 bezoldigde werknemers in dienst! Bent u zelf een dynamisch en idealistisch iemand en wil u zich inzetten voor een zaak die er maatschappelijk echt toe doet? Armoede raakt u?

Wij bieden u jobs aan in zeer uiteenlopende sectoren:

• Verkoop • Maatschappelijk werk • Human resources • Maintenance • Logistiek • Sorteren en herstellen • Boekhouding • Administratie • Communicatie • Onthaal

Onze vacatures vindt u via het tabblad jobs op onze website **www.spullenhulp.be**

5

ONZE STRUCTUUR - CONTACT

Het team van Spullenhulp

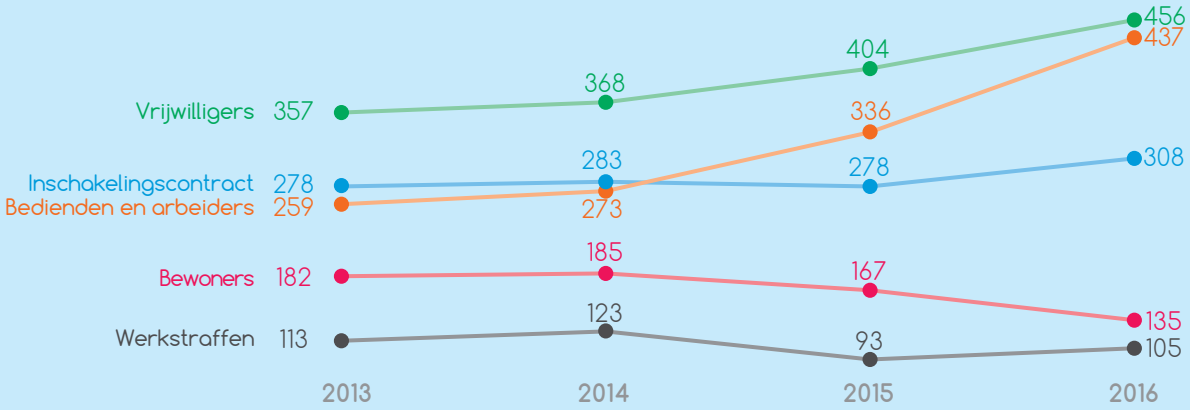

OPVALLENDE CIJFERS

Om onze economische activiteiten te doen draaien en onze verschillende sociale opdrachten te doen werken, werden in 2016 meer dan 1400 mensen actief aan het werk gezet bij Spullenhulp.

Dit aantal neemt sinds enkele jaren gedurig toe, maar in 2016 was de stijging aanzienlijk. Dat is te verklaren door de opening van ons nieuw sorteercentrum en van onze nieuwe winkels. Van al deze aangeworven medewerkers werden er 437 in dienst genomen als arbeider of bediende. Zo gingen we in voltijdse equivalenten van 185 in 2015 naar 238 gemiddeld over het jaar. Dat betekent dat er in 1 jaar tijd meer dan 50 voltijdse banen gecreëerd werden!

Het bestuur bij Spullenhulp

Spullenhulp is gestructureerd in vijf VZW's, waarvan de in het Staatsblad gepubliceerde statuten de opdrachten bepalen en de werking regelen. Als VZW in de sociale economie, leeft onze bestuurswijze een aantal principes na:

1. Een hoge mate van zelfstandigheid ten opzichte van de overheid en van andere organisaties (onze vereniging wil maximaal 20% subsidies innen op haar geconsolideerde inkomsten).

2. Een beslissingsmacht die gebaseerd is op het principe 'één lid, één stem', die zowel de RvB als de AV regelt.

3. Een participatieve dynamiek waarbij verschillende partijen die aan de activiteit verbonden zijn, betrokken zijn: in de algemene vergadering zetelen personeelsleden, naar rato van maximaal 1/4 van de leden[1].

DE ALGEMENE VERGADERING

De Algemene vergadering is als enige bevoegd om over volgende onderwerpen te beraadslagen:

1 De wijziging van de statuten
2 Benoeming en ontslag van de bestuurders en van de commissaris
3 Goedkeuring van de budgetten en van de rekeningen
4 Kwijting aan de bestuurders en aan de commissaris
5 De uitsluiting van een lid
6 De ontbinding van de vereniging
7 De omvorming van de vereniging tot vennootschap met sociaal oogmerk

1 Entreprise sociale et insertion, onder de leiding van L. Gardin, J.L. Laville en M. Nyssens, 2012, Uitg. Desclée de Brouwer, Parijs

DE RAAD VAN BESTUUR

Het beheer van de vereniging is toevertrouwd aan een Raad van Bestuur die aangesteld wordt door de Algemene Vergadering. De Raad van Bestuur bestaat uit minstens zes en hoogstens twaalf leden (...).

De Raad van Bestuur stelt de kandidatuur van minstens drie bestuurders van de vzw Spullenhulp voor, waaronder de voorzitter van de Raad van Bestuur, om te zetelen in de Raad van Bestuur van elke verbonden vereniging (Onthaaltehuis van Spullenhulp, Centrum voor Sociale Opvang E.H. Froidure, Een Eigen Dak), overeenkomstig hun statuten (...).

De bestuurders oefenen hun mandaat gratis uit. Elke door de vereniging bezoldigde functie is onverzoenbaar met een bestuurdersmandaat bij de vzw. De Raad van Bestuur duidt een voorzitter en een secretaris-generaal aan. Hij kan het dagelijks beheer delegeren aan één van zijn leden die dan de titel van gedelegeerd bestuurder zal krijgen en gemachtigd is om de bevoegdheden van de Raad van Bestuur alleen uit te oefenen, of aan een algemeen directeur die collegiaal met de voorzitter optreedt.

(...) De Raad van Bestuur kan een directiecomité oprichten, waarvan hij de bevoegdheden bepaalt. Dit comité wordt voorgezeten door de gedelegeerde tot het dagelijks bestuur.

Samenstelling

Jean-Claude **DAOUST**
Etienne **de CALLATAY**
Xavier **DECLEVE**
Vincent **DOUMIER**, *Voorzitter*
Olivier **LENDO**
Sabine **SAGAERT**
Bernard **T'SERSTEVENS**
Christiane **VAN DAMME**
Paul **van der STRATEN WAILLET**
Benoit **VELGE**

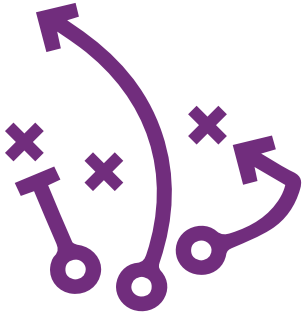

HET DIRECTIECOMITÉ

Het directiecomité is een beheerorgaan dat bestaat uit de directeurs van de vzw Spullenhulp, met de Algemeen Directeur als voorzitter. Dit comité heeft onder meer de opdracht om op basis van de insteek van hun teams actiestrategieën voor te stellen aan de RvB. Zodra deze besproken en goedgekeurd werden heeft het comité tot rol om deze beslissingen in te voeren door ze in concrete acties om te zetten.

Samenstelling

Algemene Directie	J. **Coppens**
Directie Sociale Acties	A. **Bouret**
Directie Financiën en Administratie	T. **Henry**
Commerciële Directie	S. **Callebaut**
Directie Sorteercentrum	L. **Cambier**
Directie Inzameling en Bevoorrading	S. **Deetens**
Directie Marketing / Communicatie	O. **Dayez**
Directie Human Resources	F. **Mestdagh**

DAG NA DAG

Wij geloven vast dat er 'meer zit in 100 hoofden dan in één'. Daarom trachten wij zoveel mogelijk volgens participatieve processen te werken. Maar gezien de omvang van de vereniging en de industriële aard van bepaalde activiteiten die we uitoefenen, is deze inspraak niet altijd praktisch haalbaar.

Daarom maken wij gebruik van de hiërarchische lijn en organiseren wij bijvoorbeeld teamvergaderingen, als bevoorrechte participatietools. Dankzij de methode van het projectmanagement, die onlangs bij onze vereniging werd ingevoerd, kan iedereen met een project dit voorbrengen en gekaderd voorleggen aan zijn of haar hiërarchische lijn. Door deze formele vormgeving kunnen we allemaal dezelfde taal spreken bij de analyse van ideeën. Dan volgen de wettelijke vertegenwoordigingsorganen van het personeel (OR, CPBW, Vakbondsafvaardiging), die in bepaalde gevallen goede doorgeefluiken zijn naar boven en naar beneden.

Naast deze meer structurele vergaderingen, stellen wij ook geregeld werkgroepen samen van personeelsleden die interesse hebben voor bepaalde thema's (organisatie van interne feesten, testgroepen in het kader van de analyse van de sociale impact, ...). Tot slot doen wij ook geregeld een rondvraag bij alle personeel over bepaalde onderwerpen.

Notities

petitsriens.be • spullenhulp.be

Onze structuren en contactpunten

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL EN CENTRALE WINKEL

101 Amerikaansestraat • 1050 Brussel 02 537 30 26

SORTEERCENTRUM EN ADMINISTRATIE

69 Zuunstraat • 1070 Anderlecht 02 541 13 80

CENTRUM VOOR SOCIALE OPVANG E.H. FROIDURE BRUSSEL

96 Overwinningsstraat • 1060 Sint-Gillis 02 533 04 60

CENTRUM VOOR SOCIALE OPVANG E.H. FROIDURE LUIK

26 Rue Carpay • 4020 Liège-Bressoux 04 343 66 94

EEN EIGEN DAK

96 Overwinningsstraat • 1060 Sint-Gillis 02 533 04 62

ONTHAALTEHUIS VAN SPULLENHULP

30-32 Provooststraat • 1050 Brussel 02 541 13 96

ONTHAALTEHUIS @HOME 18-24

190 Koningsstraat • 1190 Brussel 02 538 64 77

Jaarverslag 2016

VERANTWOORDELIJK UITGEVER
Julien Coppens
Algemeen Directeur

FOTOVERANTWOORDING
Emmanuel Decat
Constance Proux

GRAPHIC DESIGN
Mortimer Lojka

Dit Jaarverslag wordt gedrukt op gerecycleerd papier.